

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERTATE:

se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un ȝir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani a treia-oară 10 bani.

S'au predat...

— Scenă din rescoala matrozilor din Rusia. —

Cum știm, în Rusia grevele și rescoalele nu mai au stîrșit. Afară de muncitori, studenți și alte elemente de neorînduială, rescoala a prins rîdăcini și în armată și pe vapoarele de război, între matrozi. Aceste rescoale sunt cu deosebire primejdioase. Ele s'au ivit în mai multe orașe și porturi de-ale Rusiei.

Chipul nostru ne arată o astfel de scenă de răscoală. Lucrul s'a petrecut în Kronstadt, lângă S. Petersburg. Aici matrozii de pe un vapor n'au mai voit să se supui la mai marii lor. Un suboficer i-a îndemnat la aceasta, zicînd să nu mai slujească Țarului și să cuprindă magazinul cu provizii.

Așa voiau să facă, dar' ofițerul Eiten le-a aflat planurile și fără de veste a tăbărit asupra lor, cu ceilalți ofițeri, și cu revolverele în mână i-au somat să se predea. Matrozii la început s'au împotrivit, dar' vîzîndu-se strîmtorați, s'au predat și în semn de supunere ridică mîinile, cum se vede în ilustrație.

Invitare de abonament.

Apropiindu-se Anul-nou, 1906 „Foaia Poporului” intră în al 14-lea an al existenței sale. Trecutul ei, cel 13 ani, ce se încheie cu sfârșitul acestui an, sunt dovadă, că ea a lucrat fără șovăire pentru binele și înaintarea poporului român. Dar' trecutul ei este totodată și chează, că ea va merge pe calea de până aci, dela care nu se va abate nici cât e negru sub unghie. Steagul, ce l'au purtat înaintașii noștri și noi, și pe care e scrisă devisa „Înainte”, va fâlfâi tot așa de curat și nepătat și în viitor. Ear' cuprinsul ei se va îmbunătăți tot mai mult, aducând pe lângă știri politice, și articli economici, sfaturi și povești de mare preț, apoi glume și bucăți literare, ilustrații etc. Ear' ceea-ce se observă în trecutul ei ca un fir roșu număr de număr, anume cultivarea simțământului și mândriei naționale, aceasta așa va fi și în viitor, căci „Foaia Poporului” e o foaie mare națională și altcum nici n'ar avea înțeles să existe.

Intemelați pe aceste, deschidem un nou abonament la „Foaia Poporului” și rugăm pe abonații vechi a-și renoua în curând abonamentul, ear' pe alții, cari iubesc și știu prețui foaia noastră, să o aboneze de nou. Li rugăm apoi pe toți a răspândi și a recomanda „Foaia Poporului” în cercul prietenilor și cunoșcuților, dându-ne astfel puțința de-a face foaia tot mai bogată și mai foloșitoare pentru iubitul nostru popor.

Din cauză, că în anii din urmă s'a scumpit hârtia, lucrul tipografilor etc. am fost siliți a urca puțin prețul de abonament. Causele acestei urcări mici le arătăm mai pe larg în un articol publicat la alt loc al foaiei.

Urcarea este foarte mică (20 cr. pe an, 10 cr. pe 1/2 an și 5 cr. pe 1/4 an și 1 franc pentru străinătate). Aceasta urcare este în adevăr așa de mică, încât credem că nime nu va pregeta a o plăti.

„Foaia Poporului” deci va costa cu Anul-nou 1906:

Pe un an întreg . . . 4 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani

Pentru străinătate (România, Bulgaria, Rusia, America, Germania etc.)

Pe un an întreg . . . 11 cor.

Pe o jumătate de an . . . 5 cor 50 bani.

Abonamentul se face cu 1 Ianuarie 1906 pe un an sau pe o jumătate de an

Pentru înlesnirea trimiterii abonamentului, la numărul de față alăturăm mandate poștale, de cari ne rugăm a se folosi vechii abonați. *)

Administrațiunea
„Foi Poporului”.

Livlanda.

Marea împărăție rusească, un uriaș cu picioare de lut, trece prin grele încercări. Este aproape anal de când a izbucnit prima încercare de răscoală a muncitorilor din S.-Petersburg și de atunci și până azi răscoalele s'au răspândit preste întreg corpul imperiului, și dacă în vre-un loc au fost sugrumate, au izbucnit în alt loc, ca para focului, cu mai mare putere.

Zi de zi, săptămână de săptămână venit-au știri despre aceste răscoale, despre ucideri, jafuri, aprinderi și alte grozăvii de-ale răscoalelor, cari sunt cunoscute cetitorilor noștri. De aceea nu voim aci a le repeta, ci ne mărginim a espune pe scurt evenimentele petrecute de curând, ca foarte semnificative.

Eată de câte-va zile ce s'a petrecut:

În Reval s'au răsculat trupele și au puscat un colonel și un general.

În Moscva s'a răsculat partea cea mai mare a garnisoanei și oficerii au fost alungați; în un suburbu a fost o luptă sângeroasă între soldați și muncitorii răsculați. Mulțime de muncitori au căzut!

Orașul Charcov e în stăpânirea soldaților răsculați și a revoluționarilor.

*) Mandate s'au trimis la toții abonații, și la aceia, cari au înouit abonamentul; aceștia să păstreze mandatul pentru viitor.

În jurul Chteoului se lățește răscoala agrară. Proprietarii sunt uciși și jafuiți.

În Carbin (Asia) a izbucnit o nouă crâncenă răscoală militară.

Atâta de odată! Dar' cea mai periculoasă răscoală băntuie în provincia Livlanda, care nu e tocmai departe de S.-Petersburg, scaunul Țarului. Provincia aceasta e locuită de Ruși, Nemți, Letți și Estoni, cari toți se ocupă cu deosebire cu lucrarea câmpului și cu economia de vite. Țeranii de aici, îndeosebi Letții, s'au răsculat în masă, au pustiit cu foc și făr moșiile domnești, au cuprins orașul Riga cum și alte orașele și le-au dat foc. Cu trupele au purtat lupte regulate și pe unele le-au învins, ear' altele au trecut în partea lor. O știre mai nouă vestește, că răsculații au proclamat în Riga republica, au alungat pe diregătorii vechi și pun ei noi diregători. Răscoala, se zice, e atât de serioasă, încât din Petersburg au fost trimise în Livlanda, toate trupele din S.-Petersburg, afară de regimentele de gardă.

Eată groaznicile evenimente de câte-va zile. Se pare, că popoarele Rusiei și-au pierdut încrederea în țarism și Țarul actual nici cu armele, nici cu îngădueli nu-și va putea ocroti tronul. Cu 1 Ian. ce vine, Rusia intră în un au trist al ființei sale!

Să se stârpească răul. În 10 Dec. n. c. s'a ținut în Seliște o mare adunare populară, la care au luat parte la 4000 de oameni din Seliște și jur. Intre altele în adunare s'a adus hotărâre și cu privire la stările din Brașov, unde ura și patima a produs mare dușmănie între Românii brașoveni, ceea-ce are o înfruntare foarte păgubitoare asupra școalelor noastre de acolo. Adunarea la propunerea deputatului dietal Dr. Nic. Comșa, a hotărât, ca forurile bisericești în frunte cu I. P. S. Metropolitul și deputații sinodali și congresuali, să fie rugați a face pașii necesari, ca răul să se stârpească din rădăcină!

Așa să fie!

FOITA.

Judecata lui D-zeu.

Trad. de Ilie Mărtin.

(Urmare).

Făr' de veste Lurita a auzit în vis unul din oameni rostogolindu-se în prăpastie și a auzit un sgomot ca și cum un trup s'ar fi isbit de stâncile de peatră jos în prăpastie.

S'a deșteptat cu respirația înghețată: era ziua albă, dar' ce e aceea larmă de afară, ce însemnează aceste strigăte?

Ele veneau din stradă în apropiere de port. Imbrăcându-și în grabă o rochie a alergat afară la marginea apei, și aci în mijlocul unui număr mare de lume zăcea făr de viață corpul lui Don Massino. Pescarii l'au găsit între stânci, o sută de urme la vale de unde visase ea.

Ea n'a știut cum a sosit acasă. A fugit în prăvălie și a apucat pe Varico de mână, care se făcea că doarme greu.

— Ce este? Pentru ce mă deștepți? a fost tot ce a zis, dar' nu a îndrăznit a o privi.

Atunci ea a înțeles totul, și cu un strigăt de desperare a căzut la pământ leșinată.

La amiazi Varico a fost arestat de șeful poliției cu doi carabinieri. El și cu Don Massino a plecat dela Don Ceccos ceva după 10 seara trecută, și nimenea nu i-a mai văzut din acel timp. Varico s'a jurat că el a venit acasă câteva minute după 10 și că a dormit ca un tun toată noaptea.

Lurita s'a aruncat în genunchi înaintea șefului de poliție, care o cunoștea de când a fost ca o păpușă în brațele mamei sale. Ochii lui îi se umplură de lacrimi la vederea mizeriei și durerii ei.

— Trebuie să-mi fac datoria Lurițo. Și apoi Varico nu e vinovat după cum spune el, dar' acum trebuie să vină cu mine.

Ea a privit în fața bărbatului ei, care fuma o țigare, ce și-o aprinse tocmai atunci.

— Nu-ți fie frică, în două ore mă vom reîntoarce om liber — zise el cu un ton foarte liniștit.

Cele două ore au devenit 2 luni. Alt inspector a vizitat cutia cu bani, și a aflat că conține cu 15 lire mai mult decât dădorea guvernului.

Lurita era după tejghia, fiecare zi ca de obicei, îngrijind de afacere, însă devenise ca o umbră.

Din momentul când Varico s'a jurat că el a venit acasă ceva după 10, ea a știut că e soția unui ucigaș. Ea și-a mărturisit ei totul, și lui ia promis că dacă o va costa chiar viața eternă, nu își va trada bărbatul în fața judecății, ear' bunului judecător i-s'a făcut milă de ea și nu a condamnat-o, făr a sfătuit-o să spue adevărul.

(Va urma)

Soldații, cari au servit trei ani, în urma ordinului ministrului comun de războiu partea cea mai mare vor fi lăsați acasă, ca rezerviști, acum la Crăciunul catolic. Husarii vor fi liberați cam pe la Anul-nou, ear' soldații din Bosnia mai târziu.

România și Grecia. Ministrul I. Lahovari a declarat în senatul României, că guvernul ține în curent puterile despre omorurile, ce le fac Grecii în Macedonia și apoi a zis, că »vom considera ca vrășmaș pe acest popor, cât timp vor înarma bande, cari se omoare pe Românii din Macedonia și cât timp patriarhatul ecumenic nu-și va schimba ținuta față de clerul nostru«. — Vorbirea ministrului a fost viu aplaudată.

Scornituri. Am amintit, că foile ungurești au publicat știri despre o pretinsă reșcoală a Românilor, cu deosebire în Munții-Apuseni și în comitatul Hunedoarei etc. Am zis atunci, că știrile sunt scornituri, bine știind că poporul nostru e pacinic și toți fruntașii lui, organele bisericești și foile noastre îl îndeamnă la ordine și bună rânduială. În urma știrilor alarmante s'a trimis miliție în unele locuri din Zarand și Munții-Apuseni și s'a înțărțit și gendarmeria. Dar' măsurile aceste au fost de prisos, deoarece acum știrile de reșcoală se desmint și în foile ungurești. Astfel din Turda se scrie la »Magy. Táv. Iroda« între altele:

»Știrile înspăimântătoare, apărute în foile din Budapesta, despre mișcările Românilor de pe la Câmpeni, n'au nici o bază. În Câmpeni și jur nu s'au ivit nici cete armate, nici oficiul postal n'a fost atacat etc.«

Tot în acest înțeles se scrie și din alte părți. Aci mai amintim, că deputații români din dietă au făcut pașii de lipsă, ca adevărul să iasă la lumină.

Rău lucru fac deci aceia, cari prin știri exagerate turbură liniștea și produc amărăciune între popoare, pe când din contră, în interesul patriei noastre, cu toții trebuie să lucrăm pentru buna înțelegere între cetățeni.

DIN LUME.

Japonia și China.

Între Japonia și China s'a încheiat o convenție, în înțelesul căreia Japonia rămâne ca stăpână a peninsulei Kwantung până în 1923. — Japonia își retrage în decurs de 18 luni oastea din Mangiuria, dar' ține garnisoane în orașele mai mari comerciale și de-a lungul călei ferate. — China preia de nou oficiile vamale din Niucivang.

Știri mărunte.

Ministerul Fortis al Italiei a abzis. Causa e, că camera n'a voit să desbată proiectul despre legătura comercială cu Spania, propus de Fortis.

Flota internațională, care a demonstrat contra Turciei, a primit poruncă să părăsească apele turcești, după ce Sultanul a primit condițiile privitoare la Macedonia.

Primul parlament al Muntenegrului a fost deschis în ziua S. Nicolae, de principele Nichita.

Sfințirea bisericii din Gura-Sada.

— Decembrie 1905.

Ziua de 26 Noemvrie n. c. a fost o zi de sărbătoare deosebită pentru poporul din Gura-Sada (comit. Hunedoarei).

De odată cu ivirea zorilor aproape tot satul era în picioare, mișunând oamenii pe străzi în dreapta și în stânga.

Și în adevăr era zi de sărbătoare pentru poporul nostru, căci ce-i mai scump pentru el decât școala și biserica. Biserica, acel stâlp al creștinătății, pentru care atâți martiri au fost siliți a lua toiagul pribegiei în mână, sau a suferi jugul robiei, și cum se nu fie sărbătoare pentru ei când își văd scopul realizat.

De dimineață vibrațiile melodioase ale clopotelor cheamă poporul la sf. biserică. Pli-curii-plcuri de oameni: bătrâni, bărbați... tăbărau înspre biserică, spre a lua parte la serviciul d-zeesc.

Pa la sfârșitul utreniei, pecând biserica era ticsită de popor, apărui și Prea on. Domn Protopop din Ilia, George Oprea, ca delegat al I. P. S. Sale domnului arhiepiscop și metropolit al nostru Ioan, care săvârși actul solemn al sfințirii bisericii.

Tot odată mai mulți învățători, necruțând osteneala au alergat de a fi prezenți la acest eveniment însemnat și sub conducerea D-lui G. Furdul, învăț. au cântat liturgia D-lui profesor Popoviciu. După priceasnă Prea On. Domn Protopop a ținut o predică ocazională plină de învățături, în care a scos la iveală vrednicia preoției noastre cu exemple din viața sfinților, cari exemple s'au întrupat în inimile poporului, și pe a căror fețe brăzdate se putea ceti o mulțumire și o mângăiere deplină.

După terminarea ceremoniilor, o parte din domni au fost conduși la casa ospitală a vrednicului paroh din loc Romulus Iacob, unde Prea On. Domn Protopop a rostit o vorbire în onoarea Esc. Sale, ear' dl preot din loc închină pentru dl delegat George Oprea. Să mai ține un toast și în onoarea harnicului preot din loc, căruia laudă și merite li-se cuvine pentru stăruința ce-o arătat față de înaintarea poporului. Sub dânsul s'a ridicat rompoasa clădire a școlii, apoi tot prin mijlocirea dumnealui s'a putut sfinți și biserica renovată, care se poate număra între unele din cele mai vechi biserici ale noastre. Învățul nostru scriitor dl Iorga, în călătoriile sale, sale s'a abătut și pe la aceasta biserică, despre care s'a exprimat, că ar fi de prin veacul al XV-lea, dar poporul susține cu multă tărie, c'ar fi de pe timpul lui Traian.....

Precum am zis, dl preot din loc în conțelegere cu comitetul parochial și cu tot poporul, și-a pus de scop, de a o renova din temelie, ceea-ce a cerut multe jertfe.

Dar' idealul cel sfânt li-s'au împlinit, și astăzi poporul din Gura-Sada are biserică frumoasă și un preot și învățător harnic. Mai are însă poporul din Gura-Sada și un notar, care-i fala satului. Dl Dragomir e un om care cu dor așteaptă sosirea Duminecii, spre a lua apostolul în mână sau a cânta în strană cu ceilalți creștini, ear' doamna notăreșă e o femeie marinimoasă, care a adus jertle neprețuite pe altarul bisericii.

Din prilejul sfințirii bisericii, s'a ținut în sala cea mare dela școală și o producțiune corală-declamatorică, aranjată de un grup de învățători din împrejur, cu concursul câtorva flăcăi și școlari din loc. Sa executat mai

multe cântări și declamațiuni, dintre-cari dl Drăghici a secerat aplause binemeritate prin executarea cântarei »La tântână sub rozor« de Bena și prin decl. poeziei »Ispita« de Coșbuc. »Doina« de Eminescu a fost cântată de învăț. G. Furdul, pentru care a fost aplaudat din destul; ear' falnica poezie »Noi vrem pământ« a fost declamată cu succes de un student din Sibiu: Silvius. După sfârșirea programului scriitorul acestor șire mulțumește din inimă nobililor domni și doamne și iubitului popor pentru dragostea ce o arătat față de școală și biserică; ear' dl protopop ține o frumoasă vorbire către tinerimea adultă zicând: că dacă vom purcede precum am început, atunci vom ajunge și noi odată la apogeul dorit. Succesul producțiunii a fost deplin, luând, în considerare că pentru prima dată s'a ținut în Gura-Sada o astfel de producție.

Meritele cele mai mari i-să cuvin harnicului învățător din loc, George Furdul, care nu de mult a pus bază unei biblioteci populare. Venitul curat a fost destinat bibliotecii.

De încheiere amintesc, că poporul din Gura-Sada poate fi mândru de conducătorii lui, cari în unire și umăr la umăr stăruiesc pentru înaintare.

Danil Sărele,
învățător.

Reuniunea învățătorilor români gr.-cat. din archidieceasă.

De lângă Arleş, Dec. 1905.

III.

Pe când continuez critica mea asupra raportului cassarului general al reuniunii noastre, înaintat adunării generale pe anul de gestiune 1904/5, în legătură cu articolul meu II am să notez, că în raportul acesta se constată cu plăcere, că în anul expirat s'au încasat mai ales dela membrii fondatori, ca nici-odată până-acuma în ani normali, 520 cor.

Dacă comparăm suma aceasta cu Nrul membrilor fondatori, trebuie să constatăm, că în 8 ani dela înființarea reuniunii în privința aceasta am făcut foarte puțin progres, cu care nici de cum nu ne putem lăuda. Consemnarea ultimă despre membrii fondatori a apărut în Nrul 16, 17, 18 din anul trecut în organul reuniunii »Foaia Școlastică« din Blaj. După consemnarea aceasta erau atunci pe teritoriul Archidiecesei numai 32 membri fondatori.

Precum cetim în Nrul 48 al »Uni-rei« din anul curent, reuniunea învățătorilor rom. gr.-cat. din ținutul Lugojului pe lângă 54 membri ordinari, are deja 50 membri fondatori, prin urmare un grup de învățători harnici și conștii de chemarea lor au putut să-și dea reuniunii lor așa vază, încât și au câștigat 50 de mecenai pe când noi din Archidieceasă, reuniunea căroră se estinde așa zicând mai peste întreg teritoriul Ardealului, numărăm numai la 600 membri ordinari și în decurs de 8 ani n'am putut să câștigăm mai mult decât 32 membrii fondatori.

În organul nostru din Blaj încă n'a apărut numele membrilor fondatori intrați în reuniune în anul acesta, deci trebuie să ne îndestulim cu datele cuprinse în singuraticile despărțeminte,

din cari reiasă, că vom fi câștigat 8 înși în anul acesta, prin urmare vom avea dacă computăm și aceștia din anul curent, cu totul 40 membrii, barem că însuși casarul repausat se mândrește în raportul său, că nici odată nu s'au încasat atâtea taxe dela membrii fondatori, ca în anul acesta, pe lângă toate acestea unde stăm noi față cu frații noștri Lugojeni! Ei cu 54 membrii ordinari au 50 fondatori; ear' noi cu de 12 ori atâția membrii ordinari, avem numai 40 fondatori.

După consemnarea publicată în »Foaia Școlastică« din anul trecut despărțământul Alba Iulia avea 3 membrii fondatori și adică: Ioan Dumitrean, inv. pens. în Șard, Simion Micu, prot. Alba Iulia, Ioachim Totoian, Micești. Despărțământul Blaj 9 și anume: G. Bărbat protop, Băjan Artimon paroch Obreja, Dr. A. Bunea, Dr. I. Marcu și G. Pop canonici capitulari, Dr. Victor Mihaly arhiepiscop și metropolit de Alba Iulia, patronul reuniunii, Ioan M. Moldovan prelat papal și preposit, Georgiu Muntean director preparandial și Ioan F. Negruțiu profesor. Tractul Făgăraș: † Georgiu Boeru fost locotenent, † Basiliu Rațiu fost vicariu foraneu, Iacob Popeniciu pretor cercual în Veneția inferioară, Demaschin Mesaroș proprietar, Sebeș, Ioan Bunea paroch Vad, Valeriu Comșa, Copăcel, Ioan Fulicea Șinca veche și Georgiu Repede, Homorod, Iacob Macavei, vicar, Făgăraș. Tractul Gurgiului: Virgil Codarcea, Șermaș, Augustin Dobrea mare proprietar Tulgheș. Reghin: Dr. Augustin Chețan, Dr. Ioan Haja adv. în Reghin, Ieroteiu Crișan paroch, Abafaia, Vasiliu B. Muntenescu paroch în Solovăstru, Iosif Popescu dir. de bancă în Reghin și reposatul Petru Uilăcan fostul protopop. Tractul Aiudului: Stefan Crișan inv. pens. Teiuș. Tractul Clujului: Dr. Ilie Dăian protop. și V. Podoabă fostul director al »Economului«.

Dacă luăm datele acestea de cunosură, scoase din consemnarea biroului central, atunci cu durere trebuie să constatăm că următoarele despărțăminte n'au nici un membru fondator: Arieșul, Bia-Sămărtin, Cojocna, Indol, Murăș, Murăș Uioara, Roșia-Montană, Cătina, Dârja, Jernot, Ludoșul de Murăș, Mediaș Ibașfalău, Pogăceaua și Sebeșul.

Precum îmi aduc bine aminte din corespondențele apărute în decursul anului au mai intrat din Cluj »Economul« institut de credit și economii și Dr. Amos Frâncu, directorul executiv actual. Din tractul Sibiiului: Demetriu Cătean, paroch Săcădate, Nicolau Racoța medic și directorul băncii Racoțana din Șeica mare și Valeriu Florian, paroch în Racovița. Tractul Turda: Georgiu Popescu, iuriconsultul băncii Arieșana și N. P. Rațiu, paroch și administrator protop.

Biroul central ar înainta în mare măsură interesele materiale și vaza reuniunii noastre, dacă ar publica în mod oficios în fiecare an în organul Reuniunii pe toți membrii onorari, ordinari, fondatori și ajutători, precum o face asta cu mare efect »Asociațiunea« în anele sale și atunci publicul îndat ar fi informat despre starea

și progresul reuniunii și n'am fi noi siliți cari ne interesam de reuniune să orbecăm în întunec și pentru delasarea biroului central să ometem oare-care nume stimat, care ne ajută în năsuțele noastre cu ajutorul lor, cu taxa de 40 cor. După datele cunoscute până acum e de mirat cumcă chiar din părțile acelea, cum este Făgărașul, unde pământul nu e așa roditor și preoțimea mai miseră, totuș tractul acesta în suma membrilor fondatori întrece pe toate celelalte tracte precum d. e. Cătina, Cojocna, Ernotul, Făgău, Ludoșul, Pogăceaua, unde preoțimea e mai bine dotată și în stare materială mai bună și de unde am putea câștiga mai mulți membrii fondatori, decât cum au frații Lugojeni. Eu cred că vina nu o poartă preoții din aceste tracte, fără mai mult conducătorii despărțimentelor, cari nu și-au putut valida influința lor față cu directorii școlari, cât și față cu inteligența din acestea ținuturi. Față cu acești conducători și colegi din tractele numite trebuie să observ cumcă sau nu știu sau nu voesc a-și îndeplini datorința lor ce o au față de Reuniune.

Pe cei neștiutori li poate scuza neștiința lor, dar' pe cei cari din neglijență și indiferențism nu-și îndeplinesc obligamentului lor, nu e scuză nimica, ci sunt de condamnat atât de cătră noi, cât și de urmașii noștri.

Arieșanul.

Apel pentru o fundațiune.

— Cătră învățătorii rom. gr.-cat. din tractul A.-Iulia. —

Iubiți colegi!

Pare că nu-mi vine să cred că Marți dimineața în 5 l. c., a închis ochi pentru vecinicie simpaticul și de toți iubitul profesor *Aurel Pop Bota*. La stirea aceasta ne așteptată cu greu cred să rămăie ochi, care să nu lacămeze la cei ce l'au cunoscut mai de aproape. Cu toții știm, după cum susține și organul metrop. noastre, că regretatul prof. Bota a fost unul dintre cei mai simpatici și mai inteligenți membrii ai corpului didactic dela școalele din Blaj. Cu toții știm că era întruparea bunătății, păcii și blândeții.

Iubiți colegi! Acest neîntrecut fiu al tractului nostru până la apunerea în negru mormânt nu și-a putut stăpâni iubirea cătră învățătorul român și dragostea cătră cauza școlară, cari au potențat chinurile trupesti, ce l'au smuls dintre noi atât de timpuriu și pe neașteptate.

Veniți dar' voi mai întâiu, cei din jurul locului său natal (Șard) să-și împletim o cunună nevestejită!

Rupeți din avutul vostru, la care a contribuit atât de mult neuitatul profesor Bota, câte o coroană; adunați apoi câte un filer-doi și dela fiii neamului nostru și dela toți elevii voștri, pentru cari v'a pregătit cu atâta dragoste fericitul Bota, cari sume apoi să le trimiteți din vreme, cel mult până în 22 l. c. la adresa casarului Desp. Reun. noastre Aurel Pop în Șard —

cu scopul să punem bază unei fundațiuni »Aurel P. Bota«, din care să se împărtășească la timpul său fii învățătorului român, pentru care a luptat în viață.

Ear' pe membrii comitetului »Desp. Alba Iulia« li invit prin aceasta a să presenta necondiționat la locuința subscrisului Sâmbătă în 23 l. c. pentru a stilisa literile fundamentale și eventual un apel al Desp. nostru — în acest sens — cătră toți învățătorii Archiedicesei.

Căci, repet, nu cred să fie elev al său care să nu lacămeze și să nu-și aducă aminte de fericitul prof. Aurel P. Bota.

Alba-Iulia, în 12 Dec. 1905.

Ioan Pampu.
președ. desp. A.-Iulia.

Daruri de Crăciun pentru săracii noștri.

La apelul nostru pentru daruri, ce se se împartă la sărbătorile Crăciunului între săracii noștri, au binevoit a dăru I. P. S. domn Ioan Meșianu, arhiepiscop și metropolit, totodată patron al Reuniunii, 20 cor., Dr. Lazar Popovici, medic în Viena, 10 cor., Dr. Atanasie Marienescu, membru al academiei române, 4 cor., o matroană cu durere pentru săraci 35-56, d-șoara Elena Petrascu, directoara internatului Asociațiunii, în loc de cunună pe cosciugul mult regretatului Ignățiu cav. de Iacobici, colonel, 10 cor., dna Minerva Dr. Brote, întru vecinica odihnă a soțului său Dr. Aurel Brote, fost director al băncii »Transilvania«, 5 cor. N. N. 10 cor., Dr. O. R. și E. R. 4 cor., familia Boiu 10 c., Petru Draghici, prim-pretor (Seliște) 5 cor., Arseniu Bunea, protop. onor. 2 cor.; Ioan I. Lăpădatu, secretar II. al »Asociațiunii«, 1 c., Susana Frigator, 2 cor. Tuturor acestor marimimoși contribuitori le exprimăm sincerele mulțămite ale Reuniunii noastre.

Sibiiu, 17 Decemvrie 1905.

Pentru comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu«.

Vio. Tordășlanu
president.

Stefan Duca
notariu.

Convocare.

Pe baza concludului comitetului central din 18 Decemvrie 1905 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, se convoacă a XVII-a adunare generală ordinară a »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului« în Seliște, pe Duminecă în 31 Decemvrie st. n. a. c., la 11 ore a. m.

Program:

1. Presentarea raportului general al comitetului central, al rațiociniilor pe anul 1904 și proiectul de budget pe 1906.
2. Alegerea unui membru în comitetul central.
3. Propuneri eventuale din partea membrilor.
4. Doue discursuri de interes general.
5. Autenticarea protocolului ședinței.

Sibiiu, 18 Decemvrie n. 1905.

Pantaleon Lucuța,
prezident.

Vio. Tordășlanu,
secretar.

PARTEA ECONOMICĂ.

Economia Americii.

(Urmare și fine.)

După-cum arată datele statistice în cei din urmă 10 ani, s'au împărțit din domeniile statului (public land) între farmeri 58.545,176 acre sau 23.702,500 hectare în urma legii »homestead«.

Prețul economiilor cu cele apartinătoare de acelea, a fost socotit cu următoarele prețuri:

Prețul pământului și al edificiilor economice 13.279,252,649 dolari sau 66.395,263.245 coroane; prețul mașinilor economice 494,247.467 dolari sau 2.471.237,335 coroane, ear' animalele de economie au fost socotite cu 2.208,767.573 dolari sau 11.043,837,865 coroane. Prețul unui hectar de pământ a fost socotit atunci cu 316 cor.

Starea vitelor în Statele-Unite la anul 1900 a fost următoarea:

Cai 13.537,524 capete în preț de 3.015,016,455 coroane sau 222 cor. de cap, vaci cu lapte au fost 16,292,360 capete în preț de 2.567,033 coroane sau 157 coroane de cap, alte vite cornute 27.610,054 capete în preț de 3.441,915,410 coroane sau 124 cor. de cap, oi 41.883,065 de capete în preț de 612.348.227 coroane sau 14.06 coroane de cap, porci 38.651,631 cap. în preț de 849.187,837 coroane sau 21 cor. de cap.

Numărul populației economice a fost la anul 1900 de 8.385,634 suflete dintre cari 7.717,492 băbați sau 91,92% și 678,142 femei (lady) sau 8,02%. Presie tot luat în America sunt mai puține femei ca bărbați, cu deosebire la economia câmpului. Ce se ține de celelalte ocupațiuni, Americanele stau alături cu bărbații lor ca profesoare, doctorițe, avocatese ș. a.

În partea de câtră mează-zi, economii din America sunt după naționalități mai cu seamă Englezi și Francezi,

după cari urmează în părțile mai despre mează-noapte Germani, Slavi, Italiani ș. a.

Farmerii se pot cunoaște din de-părțare, dacă sunt de-ale Germanilor, Englesilor sau Americanilor, de oare-ce cei dintâi de regulă își face casele mai frumoase și grajdurile mai simple.

Muncitori (zileri) în economie abia se află la 2 milioane. Între acestia nu sunt socotiți Negrii, Chinezii și Japonenzii, pe cari atât Americanii, cât și Englezii îi privesc ca pe niște oameni de al doilea rang și astfel nici nu mănă cu ei la o masă și dintr'un blid.

Plata muncitorilor de economie se urcă pe zi dela 1¼—1½ dolar (6—7 coroane) și pe lângă aceea mai capătă și mâncare regulată. La cas când lu-cră cu mâncarea lui, capătă cu o jumătate dolar mai mult. Femeile capătă cu o jumătate dolar mai puțin ca bărbații. Copii mai marișori încă pot câștiga pe timpul săpatului napilor de zăhar câte 4—5 coroane. Un lucrător cu carul și cu vitele lui poate câștiga pe zi 3 dolari (15 coroane).

Schimbarea sau rotațiunea bucatelor pe agrii e cam aceeași ca și la noi! 1 cucuruz, 2 plante de săpă, 3 grâu sau orz, ovės sau seacă cu trifoiu, 4 fēnaț, până când se face iarbă destulă și bună, apoi se lasă pășunat pentru vite, după aceea carăși se ară și se samănă cu bucate.

Clima în America e tare schimbăciocă. Primăvara lipsește cu totul. Vara e tare călduroasă și secetoasă, așa că bucatele se seacă și imblătesc în câmpul liber, unde au și crescut. De aceea apoi pe asemenea locuri bucatele se udă pe cale măestrită cu ajutorul apelor din apropiere. Toamna e tare lungă și une ori nu ninge până prin Decembrie. Iarna ține numai câte două luni: Ianuarie și Februarie, ba pe unele locuri și numai câte două săptămâni, așa că prin Martie și Aprilie, une-ori este o căldură așa de mare, cum e pe la noi în puterea verii. Atât căldura cât și frigul au o putere mai mare ca pe la noi. Astfel în capitala New York este preste vară o căldură

așa de mare încât mor foarte mulți oameni de insolație, ear' iarna în luna lui Ianuarie și Februarie este un ger așa de cumplit, ca și în Rusia de mează-noapte.

Ioan Georgescu.

Căsătoria învțătorilor.

— Disertație de Clement Janu, inv. —

(Urmare.)

Între altele am amintit, că soția învțătorului se știe și suferi neajunsuri, pentru-că de multe ori oameni în stare materială bună sufer destule neajunsuri mai cu seamă dacă au familii nume-roase.

Câte odată muiera are lipsă de o haină, că vezi Doamne cele ce le are ies din modă, trebuie să le poarte; dar' bine, ce se facem dacă finanțele nu ne conced și sunt alte lipse mai mari.

Muiera trebuie să aștepte cu haina până la prima venitoare, ear' dacă nu știe suferi își va trage din gura ei și a familiei sale numai să-și facă ceea-ce dorește.

În fine nu strică dacă muiera învțătorului pe lângă toate însușirile cele bune mai posedă și avere, fericite de el.

Femeile leneșe nu numai învțătorilor nu le sunt de folos, ci de ele ar fugi ori-ce bărbat dacă le-ar cunoaște de timpuriu.

Femeile leneșe sunt canon pe capul bărbaților, fiind-că își neglijează lucrurile lor pentru cari bărbați, pentru lena lor, trebuie să le plătească scump.

Ceea-ce se ține de superstițiuni și serbători mincinoase, cari la poporul nostru au prins rădăcini atât de adânci, încât vor mai trece multe generațiuni până ce se vor delătura, soțiile noastre și alte muieri culte le pot combate mai bine ca bărbații, arătând muierilor celor leneșe și babilor celor mincinoase, că lor nu li-se întemplă nimic desi lucră în acele zile.

VESELIA.

Foia glumeață a »Foi Poporului«.

La stână.

— Sncavă. —

Plecaser țiganul cu gândul d'a ciordi ceva brânză, caș, dela stâna lui Hudumei.

Pe drum își făcea planul în gând: »Am să mănânc la caș și la lapte dulce, căci cine știe când m'oi mai duce; am să mănânc la urdă și la brânză, pân' oi face în burtă ho-sânză; așa se gândea țiganul, până când vrute, mevrute ajunse la stână.

Nimerise într'o Mercuri. Ciobanul care era supărat, căci cu câtva timp în urmă, îi răpise lupul o oaie, cum îl vede, îl și întreabă: »Ce-i baragladină de te-ai prăpădit pe acilea?»

»Ce s'a fie Românico, uite mănăci-aș da mi-ai da, hașa holeaca d'a caș, mănăci l'aș, holeaca d'a urda, se nu-mi fie da surda, holeaca da brânza, se-mi capăt hosârza«.

— Dute 'n hanul dracului cloară — căci numai atunci nu-i ardea de dat de pomeană,

și punând mâna pe un răsteu, îl ajunse de câteva-ori pe spinare, dă-i se părea țiganului că numai caș și urdă duce 'n spinare. — Și fugea de-i sfârâia picioarele. Dela un timp se opri din fugă, și mergând a lene pe potica din sat, gândind la urda ce o mănăcase, îi ese în cale un român, care mergea cu un car de fēn de vânzare.

Acesta neștiind drumul, îl întreabă pe țigan se-i arete calea.

Țiganul crezând că și țeranul merge la stână îi zise: Ascultă românico:

— Dă la hēl tei mai branzos, vacile cu hurda'n jos, se face un drum care te duce și unul care te aduce, și s'apuci pe hāl d'acolo, că te scoate chiar acolo.

M. G.

La gara Predeal.

— Din »Calicul«. —

Unui țeran 'i-s'a dificultat la vama austro-ungară din Predeal o litră de rachiu, ce luase din România cu sine pe drum pentru trebuințele sale, și 'i-s'a cerut 2 coroane vamă.

— Nu plătesc — a zis țeranul!

— Atunci nu-i iertat să-l treci în Ungaria!

— Nu?

— Nu!

La răspunsul esta țeranul a destupat sticla, rachiului i-a dat drumul pe gât la vale, sticla a trântit-o la pământ de s'a prefăcut în hârbe, apoi a întrebat pe vamaș: Câtă vamă am să plătesc?

— Nimica, 'i-s'a răspuns: În burtă poți trece tot rachiul din România în Ungaria!

COLINDE

Din Sântă-Mărie.

Culese de Petru Bura, inv.

I.

Colo 'n jos, colo mai jos

Florile dalbe (se repetează.)

Colo 'n rēndul cel frumos

Nu știu cîiață-i ori verdeață

Ci-i un roșu cuculbău (curcubeu)

Atât eu cât și soția mea am avut multe dispute cu astfel de muieri, toate au fost în deșert pentru-că ziceau: preoteasa poate să lucre, că popa îndată ce se bolnăvește îi cetește și îi trece, ear' despre soția mea dacă nu mai știau ce să zică, fiind-că suferă une-ori de durere de cap, se încercau vezi Doamne a o capacita, că pen'ru aceea o doare capul așa des pentru-că lucră în serbătorile lor; sau alte întâmplări ne aduceau aminte, ca și cum celor ce țin aceste serbători nu li-s'ar întâmpla nimic. Și totuș în timpul din urmă generația mai tinără parcă nu se ține morțiș de aceste prostii.

Ferice de acei bărbați pe cari D-zeu i-a ferit de muieri demoralizate și bețive.

Beția și imoralitatea se țin de mână deoarece ce omul beat e în stare să comită ori-ce faptă rea neștiind atunci de nici o rușine.

Este un proverb bătrân: »Uită-te la mamă și apoi îi ia tata« și încă unul »Capra sare preste masă, eada sare preste casă«.

Un bărbat bețiv încă e urât, dar' ca o muier bețivă nu se poate închipui nimic mai urgisit și mai scandalos pe întreg rotogolul pământului.

Muiera bețivă nu numai își fură casa și agonisita bărbatului, aducându-l la sărăcie, ci se face de râs la tot satul comițând cele mai scârnavă lucruri în stare de beție, dând astfel pildă rea și altora.

Muierile leneșe stau pe o treaptă cu cele luxoase. Cât plătește bărbatul celei leneșe, pentru lucrurile negleșite de ea, atâta va plăti bărbatul muierii luxoase pentru luxul și caprițiile aceleia.

Muiera ce duce lux nu numai golește punga bărbatului, ci de multe-ori ajunge la certe, neînțelegeri, ba chiar și la bătăi cu bărbatul ei.

Femeile luxoase încă se țin între cele de desprețuit, ca unele ce nu-și pricep chemarea, pentru aceea trebuie să le încunjurăm.

Femeia bună e cunună de aur pe capul bărbatului, ear' cea rea cunună de spini și earăși muiera bună e ingerul păzitor al bărbatului.

Bărbatul e espus la mai multe suferări, deoarece vine în contact cu lumea din afară mai mult ca muiera și dacă D-zeu l-a dăruit cu o soție bună și fidelă, aceea îi știe alina suferința prin vorbele sale frumoase și isvorite din o inimă iubitoare și atrăgătoare către soțul ei.

O muieră bună petrece surizând și așteaptă cu plăcere pe bărbatul său care pleacă sau se reîntoarce de undeva; pecând un demon de muieră ce nu-și iubește bărbatul nici îl pleacă când se duce, nici îl așteaptă când vine, ci din contră iar plăcea să meargă și să nu se mai întoarcă ca să-și poată pune la cale lucrurile ei diavolești.

Nu sunt dară pentru învățător muierile leneșe, demoralizate, bețive și luxoase ca unele ce sunt menite a cauza nefericirea bărbaților și familiilor lor.

Să fim dar' cu mare băgare de seamă, ca nu cumva prin căsătorie rea să ne nefericim pe întreaga viață.

Bărbatul trebuie să fie stăpân muierii sale, eară muieră să se teamă de dânsul; nu după cum fac unii că se lasă stăpâniți de muieri.

Nu trebuie însă ca bărbatul să se încreadă prea mult în sine; și muierii trebuie săi dăm ascultare, căci și dînsa are de multe-ori drept.

Soții de căsătorie numai atunci pot să trăiască bine dacă se vor înțelege în toate acțiunile lor unul cu altul; numai când muieră nu cedează de loc ci voiește cu ori-ce preț să se întempele așa după cum dispune dînsa, deși nu e bine, numai atunci este a se aplica sentința »bărbatul trebuie să fie cap muierii etc.«

De multe-ori însă unele femei deștepte, pe cari soartea vitregă le-a legat de bărbați cu năravuri rele, neghiobi și leneși, sunt în stare să conducă cu mult mai bine lucrările economice și casnice decât bărbații lor slăbănogi; față de aceste muieri nu este a se înțelege supremația bărbatului, care nu e în stare să se stăpânească pe sine decum pe alții. (Va urma.)

O mică urcare la preț.

În numărul trecut vorbind despre scumpețe, am amintit, că pe lângă hrana trupească se scumpește și hrana spirituală: foile și cărțile. Causa acestei scumpiri este, că s'au scumplit și materiile din cari și prin cari se fac și se tipăresc plăsmuirile literare.

Ținând seamă de aceasta împrejurare tristă, administrația »Foi Poporului« se vede silită a face o mică, foarte mică urcare a prețului foilor, anume 10% a prețului de până acum.

Administrația e silită să facă urcarea din următoarele motive:

1. *Scumpirea hârtiei, a literelor, a vâpselilor etc.* Înainte cu 13 ani, când s'a întemeiat »Foaia Poporului« și li s'a pus prețul anual 2 fl. (4 Coroane), hârtia și ceilalți articli de lipsă la tipărirea foaiei erau neasămănat mai ieftini ca acum. Îndeosebi hârtia s'a urcat în preț de atunci de două ori și chiar acum au hotărât fabricile să ridice prețul hârtiei cu 10%, precum am vestit-o aceasta la »Știrile economice« în un nr trecut. Și foaia noastră fiind de cuprins mare, nouă ne trebuie multă hârtie!

2. *Urcarea plății tipografilor.* Fiind scumpețea tot mai mare și traiul mai greu, tipografiile au fost silită toate să ridice plata acelora, cari culeg literele (slovele) și tipăresc foile. Lucrul preste tot acum se plătește mai scump și așa și lucrul tipografilor. Aceasta e și cu dreptate. E cu dreptate, ca tipografii, cari de dimineața până seara lucră în aierul greu al slovelor de plumb (căruia mulți cad jersă, căpătând boală de pept etc.) să primească o mică îmbunătățire de plată, cu atât mai mult, că toți aceia cari lucră la tipărirea foilor și cărților românești, sunt Români de-ai noștri.

3. *Ilustrațiile »Foi Poporului«.* Când s'a întemeiat »Foaia Poporului«, ani de a rândul a eșit fără chipuri. De câți-va ani s'au introdus ilustrațiile, ear de un an încoace dăm în fiecare

Nui nici roșu cuculbău
Ci-i turma lui Dumnezeu
Și la turmă cine umblă?
Umblă, umblă sfântul soare
Cu soru-sa cea mai mare
Soru-sa din graiu grăia:
— Mulge tare, sfinte soare
Căci vin grei noruți de ploaie.
— Ba ceia nu-s nori de ploaie
Că-s cuscarii, nuntașii tăi
Vin la noi, te cer pe tine
Nu știu date-oi ori lăsate-oi
Că cer mult soră cu tine
Ei cer turma jumătate
Eu le făgădesc o parte
Ei cer car cu șease boi
Eu le făgădesc cu doi.

Mulțămită.
Și te'n toarce cruce'n masă
Să fi gazdă sănătoasă
Să plătești colinda noastră
Cu toți cu câți ai în casă
Împrejur pe după masă
Și cu noi dela fereastră.

II.

Colo 'n jos în prundurele
Dor dusui badea din Dunăre
Șerpe șueră.*)
Mândru joacă două stele
Ba zău d'alea nu sunt stele
Da sunt două surorele
Una ride, una plânge
Cea ce ride mese 'ntinde
Cea ce plânge mese strînge
Dar' tu soră ce tot plîngi?
Dar' eu soră cum n'oi plânge
Ziso tata că m'a da
Colo 'n jos la scăpătat (apus)
Unde-i locu mai uitat
Și pe tine că te o da
Colo sus la răsărit
Unde-i locu mai sfîșit
Noi soră-atunci ne-om vedea
Când a face plop nuci
Și răchita pere dulci
Noi soră-atunci ne-om vedea

*) După fie-care vers să pune refrenul »Dor dusui badea din Dunăre, Șerpe șueră«.

Când o face plopul pere
Și răchita vișinele (vișine)
Să mâncăm soro din ele.

Din Cubleșul-român.

Com. de George Lazar, Inv.

Colo 'n sus la răsărit
Sânt este Domnul (După fie-care fir)
Frumoasă stea s'a ivit
La'stronomi s'a arătat
Că se naște împărat,
Fiul cel unul născut
Care din veac l'am dorit,
Ca să vină aici pe lume
Pentru prea frumosu-i nume.
Isus Christos cel iubit
De Jidovi batjocorit,
De Jidovii farisei
Și printre ei și iudei.
Și când s'a născut Christos
Mare bucurie a fost,
Magii dela răsărit
La Vitileem au venit.

număr al foi care o ilustrație mare, frumoasă, cari ne înfățișează întâmplări de la noi și din lumea mare. Tot așa vom da chipuri și în viitor, dar aceste costă pe an câteva sute de Coroane.

4. *Darul de Crăciun* asemenea n'a fost la început, ear acum îl scoatem regulat și îl vom da cu plăcere și în viitor, căci ne place să facem cetitorilor noștri câte o bucurie, fie cât de mică. Aceasta însă eară costă bani.

5. Mai amintim în sfârșit, că alte foi săptămânale — unele fără ilustrații — *mai mici* în cuprins ca »Foaia Poporului« au *preț de abonament mai mare* (3 fl. = 6 cor. pe an). Mulți din cetitori noștri vor cunoaște desigur una sau alta din aceste foi. Ele sunt mai scumpe din cauzele înșirate mai sus, cu deosebire sub p. 1. și 2.

Luând aceste în seamă, rugăm pe iubii noștri abonați și cetitori a aduce o mică jertfă pentru »Foaia Poporului«, ca să o putem redacta tot mai bine și să o putem face tot mai folositoare pentru obștea română.

Pe anul viitor 1906 »Foaia Poporului« va costa:

Pe un an întreg 4 c. 40 b. (2 fl. 20 cr.)
» 1/2 » 2 c. 20 » (1 fl. 10 cr.)
» 1/4 » 1 c. 10 » (55 cr.)

ear' pentru străinătate (România, America, Rusia, Bulgaria, Germania și alte țeri) tot prețul urcat cu 10% anume:

Pe un an . . . 11 cor.

» 1/2 » . . . 5 cor. 50 bani

Credem că aceasta mică sumă (40 fl. = 20 cr. pe an) o va plăti fără preget fiecare, care vrea să aibă o foaie săptămânală mare, bogată în cuprins și împodobită cu ilustrații.

SFATURI.

Oțet pentru a avea voce frumoasă.
Când avem lipsă de a cânta vom căpeta o voce frumoasă turnând 5 sau 6 picături din oțetul următor într'un

păhar cu apă caldă, cu care ne vom gargarisi (clătiri) gâtul dimineața și seara.

Viorele uscate . . . 4 gr.

Oțet bun de vin . . . 48 «

Alcool (din farmacie) 2 «

După ce le-am lăsat la un loc timp de 15 zile, străcurăm oțetul, storcând totul bine și îl păstrăm într'o sticlă bine astupată.

Știri econ., comerc., jurid., industr.

Noue fabrici de tăbac. Foile din Pesta scriu, că guvernul are de gând să întemeieze trei fabrici nouă de tăbac în Ungaria, din cauză, că esportul de tăbac ia întindere tot mai mare.

Hemelul. După rapoartele oficiale roada hemeului în Germania a fost anul acesta de vre-o 600 mil măji metrice (à 50 kilo). Din aceasta mare producție până acum s'a vândut puțin. În Ungaria s'a vândut aproape toată roada în cele două piețe de hemeu, în Sighișoara și Petröcz. În Petröcz s'au vândut la începutul lui Decembrie 50 de măji metr. Prețurile au fost câte 50-90 cor. la 100 de chilo, ear' calitatea mai slabă câte 30 cor.

O invenție economică românească. Foaia »Economia« din Caransebeș scrie, că dl Otto Tăran, proprietar în Șipet (comit. Timiș) a inventat (aflat) un aparat, care aplicat la mașinile de trierat, împiedică risipirea grăunțelor în pleavă

»Economia« scrie apoi următoarele despre acest aparat:

»Toate foile economice din Ungaria, Austria și Germania sunt pline de laude pentru aceasta noutate la mașinile de îmblătit. După cum cetim în foile din țară, ministrul a trimis pe nește profesori la Șipet pentru-ca să se convingă despre aceasta și s'au minunat de ce au văzut. Ne bucurăm că dl Tăran e român, frate dulce cu noi și că tocmai un Român a avut fericirea să afle așa o noutate rară, care are să aducă mult folos economilor noștri. Căci s'a aflat că după ce cu mașinile vechi din 1000 snopi de grâu au trecut în pleavă 57 chilograme grâu, cu mașina dlui Tăran »numai 2 chilograme«. Dl

Tăran face prin »Economia« propunerea similară, ca mai mulți economi, d. e, 5, 10 sau și mai mulți, să se asocieze și să cumpere câte o mașină de trierat, pentru-ca și în felul acesta să-și deschidă un bogat izvor de venit. Dl Tăran se oferă să intervină fără nici o remunerațiune pe la fabrici și să expereze, ca acestea să liferizeze mașinile pe seama economilor noștri fără să solvească ceva înainte, ci abia mai târziu când proprietarii ei vor câștiga deja cu ea. Va să zică mașina să se plătească ea pe ea. De almintrenea dl Tăran servește fiecăruia gratuit cu ori-ce informațiune. Adresa d-sale este: Șipet, (Temes-megye.)

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Brad (lângă Sibiu).

(Urmare).

Nicolae Cădea, Bujia și George Chirca, Sibiu câte 50 cenți; Ioan Seucea, Conța, Nicolae Haitău, Hendorf, Mihailă Radu, Ioan Moldovan, Ștefan Muroi și Mihailă Zăblău toți din Sighișoara câte 25 c.; Ilie Gisca, Beclean 20 c.; Nicolae Musca, Șulumberg 10 c.; Ioan Giurgiu, Bulzești 20 c.; Teofil Boieriu, Dombuş 50 c.; Nicolae Perva, Grohott 30 c.; Tomas Sarafim și Costari Mironu din Riscușia 25 c.; Ioan Pavel, Grohott și Nicolae Russ, Bulzești 50 c.; Nicolae Ghileu, Grohott 25 c.; Maria Medrea, Sighișoara 15 c.; Romulușiu Crăciun, Jinick, Avram Dan și Nicolae Stoie din Becleanu câte 20 c.; Pavel Radu 14 c.; Nicolae Foltin și Lazar Ferezanu din Sighișoara câte 10 c.; George Cerna 50 c. și Mihai Butica din Paloșiu 25 c.; Nicolae Burzanu, Beclean 20 c.; Mihailă Tomuliți și Mihailă Medrea câte 25 c.; Ioan Tomuliți 15 c.; Ioan Glajia 20 c. și Ștefan Foltin toți din Sighișoara 10 c.; Chirion Vladușiu, Valchidu, George Cuceia, Valchidu și Nicolae Toma, Ruja câte 25 c.; Roman Bendorcean, Copșa 10 c.; Nicolae Calin și Liția Calin, Smig câte 50 c.; Nicolae Blahu și Stroia Gica din Alma și Boianu Liția, Smig câte 25 c.; Achim Savu, Dupuștorf 10 c.; Stan Ioniția, Otavian Lăpădat și Anica Oct. Lăpădatu toți din Alma, Ștefan Hanea, Sada și Ieronim Caputa, Zeliștat câte 25 c.; Nicolae Furnica și Maria Furnica, Tielina câte 50 c.; Venieamin, Zeliștat 20 c.; Ioan Bugneriu, Zeliștat 25 c.; Ioan Moldovan, Hen-

In preajmă stele-au purces
Până în Vitfleem a mers,
Unde s'a născut Christos
Intr'o esle prea frumos.
Magii i-s'au închinat
Frumoase daruri i-au dat,
Tămâie, aur și smirnă
Cu păstorii dimpreună.
Pe când cântări auzind
Glasuri îngeresți auzind
Și păstorii fluierând
Din guri frumos lăudând,
Mărire dintru 'nălțime
Isus Christos cel-ce vine,
Să se nască în Vitfleem
Să putem intra 'n Edem.
Astăzi intrupat venit
Isus cel de mult dorit,
Și de mare bucurie
Toți săltăm cu veselie.
Nașterea zi lăudată
Și de îngeri mare ceată,
Alui Christos Dumnezeu
Pentru tot poporul său.

Și te 'ntoarce cruce'n masă
Să fii gazdă sănătoasă
Să plătești colinda noastră.

Românul în America

Comunicată de Vasile Greavu, funcț. de bancă Americană.

In timpul de mult trecut
Românii bine-au trăit.
Dela vatra strămoșească,
Nu știau să se urnească,
Aveau multe vaci și oi,
La plug câte 4 boi.
Nu știau carte, nici scrie,
Dar' aveau multă moșie.
Cu rêvașul ei umblau,
Când socoteală făceau.
Iară de un veac încoace
Școli a început a face
Au învățat și harta
Undei pusă America
Dar' când pe hartă 'nvățau,
Nici prin gând nu le treceau

Ca și a lor națiune,
Să vie 'n aceasta lume.
Timpuri grele au sosit
Din zi 'n zi au sărăcit
Și auzind laude multe
De America că'i dulce
Luând bani în datorie
Ba vinzându-și din moșie.
Ei de drum s'au pregătit
Spre America-au pornit
Și se duc sute și mii
Lăsând soții și copii.
Și cu inima 'ntristată
Pleacă 'n țară depărtată.

Așa am făcut și eu
Satul de amar și rău
In Noemvrie ziua întâiu
Anul nou-ute trei
Cu trenul accelerat
Din Sibiu eu am plecat
Și din Bremen cu vaporul
Pe apă neagră ca norul,
In zile patrusprezece

dor 10 c.; Nicolae Aldea, Cchirpăr, Gligore Cernea, Ioan Ilisie și Vasile Chialda câte 25 c.; Petru Coțiofana 50 c. și Ioan Mareșiu toți din Avrig 1 d. 50 c.; Ispasu Nicolae, Casna 25 c.; Ioan N. (Marci) Timariu și Andreiu Naciucă câte 50 c.; Ioan Toma Timariu și Simion N. Marta toți din Pianul de jos câte 25 c.; Saran Todor Lisandru, Cisand 10 c.; Vasile Nistor, Săsciori, Iosif Șerban, Arad, Nicolae Micu, Ludoș-mare, Martin Paulini, George Călugăr, Marie G. Călugăr, George Iancu, Iosif Penariu, Achim Tenea, din Tart câte 25 cenți; Ioan G. Ursu, Pianu 10 cenți; Ioan Ciorogar, Pianu 10 c.; George Vladarean, 25 c., George Califăr, 25 c., George Mașariu, 20 c., Ioan Bozoea, 25 c., din Sărata; Stan Dragomir, Bucur Mitrea, Rășinar 20 c.; Ioan Gergel, Bruiu 10 c.; G. Telea, Nou-romănesc 20 c.; Maick Crivețiu, Roșia 25 c.; Dionisie Bucșia, Sărata 50 c., Petru Toma, Bandul-de-Câmpii 10 c.; Toma Dumitrescu, Vîrlea 10 c.; George Cunțian, Ioan Cunțian, 5 c., Dobârca; Iacob Popa, George Zorca, 20 c., Vlădeni; Ioan Lascu, Dumitru Drusian, Ioan Botariu, câte 10 c., Frâua; Iohann Lunc, Biurgan 10 c.; Nicolae Radu, Frâua 10 c.; Nicolae Mărginean, Agârbiciu 10 c.; George Fusoiu, Mercurea 5 c.; Danițiu Stanițiu, Gusteriță 10 c.; Ioan Radoiu, Visica Balu 25 c., Colun; George Ticeposu, Sărata 25 c.; Nicolae Lazar, Pianu-de-jos 25 c.; Moise Fulea, Ludoșiu-mare 25 c.; Mihail Roth, Avrig 50 c.; Ioan Macrișiu, 50 c., Nicolae N. Michailă, Macriș Cornățel 25 c.; Achim Tatu, Cașolț 50 c.; Marcu Bancilă Ucea-de-sus, Andreiu Fraciuc, Noul-romănesc, George T. Boieriu, Vasile Stoica, Arpașii-de-jos, câte 25 c.; Maria Coman Crucian, 1 dol. Iosif Giurca, 50 c., Ana Giurca, 50 c., Răposății copii dîșilor Ioan și Sonu 1 dol. 50 cenți, Roșia-săsească; Ioan Rusu, Seliște 25 c.; Vasile Mihailă, Petru Gavrilă 50 cenți; Ioan Vintilă 50 cenți; Nicolae Coman, Cornățialu, Ioan Nicula, Sebeșiu-mare, Ioan Giurcă Cornățialu, Vasile Morariu, Dejani, Ana Morariu, Dejani, fiecare câte 25 cenți; Toma Tibanu, Roșia-Săscă 20 c.; Ioan Iosovu, Avrig, 50 c.; Nicolae Rociu, Nucet 25 c.; Bucuru Bonca, Rășinariu 25 c.; Ioan Babeșiu Archita 30 c.; Iakob Faoru, Lozu 15 cenți; Ioan Faor, 15 c.; Dumitru Faor, 15 c.; Vasile Tecuțiu, 25 c.; Ioan Popicu, 15 c.; Vasile Faor, 20 c. Loz; George Rociu, Iosif Rociu, Ioan Dionisie, Ioan Bacila fiecare câte 10 c. toți din Nucet; Martin Alținar și Si-

mion Mila din Retiștorfu câte 50 c.; Mircea Nicolae Corna, Zoba, Zevedeu Corna câte 25 c.; Iohan Mild, Slatna 50 c.; Nicolae Dragiciu, Becleanu 25 c.; Dămian Bîrsan, Beclean 25 c.; Nicolae Albu, Alma 10 c.; George G. Telea, Nou-romănesc 10 c.; Maria Vidrighin, Nou-romănesc 10 c.; Ioan Duca, Dealu 10 c.; George Buchiendea, Medieșiu 20 c.; Ioan Tinciu, Sarata 50 c.; Zaharie Corezu Sarata 50 c.; Nicolae Stirbu și Iordanu Stirbu din Hosman câte 15 c.; Șiofron Moldovan, Medieșiu 20 c.; Ioan Bunea, Chirpăr 10 c.; Ioan Cerglu, Torcla 25 c.; Nicolae Bunea, Chirpăr 25 c.; Ioan Bebes, Săsciori 10 c.; Nicolae Cristea, Bungardu, Ioan Nica, Mohu, Nicolae Nanu, Mohu câte 20 cenți; Filippu Radu, 25 c.; Petru Zufu 10 c.; Nicolae Suciu, 14 c.; Ioan Bucurenciu 12 c. toți din Bungard; Ioan N. Răduțiu Avrig 50 c. Ilie Mihlea, Nou-romănesc 25 c.; Simion Filipu, Ioan Manu, câte 25 c.; Petru Coman, 10 c. toți din Nou-romănesc; Ioan Pascu, Torcla 10 c.; Nicolae Ursu, Pianu-de-jos 25 c.; Ioan S. Androne, Pianu-de-jos 15 c.; Ioan Zbuchie, Sebeșiu-săsească 15 c.; Petru Chirca 5 cenți; Nicolae Oprea, 5 c.; Ioan Lancrăgean, 50 c.; George Lancrăgean 20 c. toți din Sebeșul-săsească; Andronica Man, Nou-romănesc 25 c.; Ioan Simtion, Sibiu 25 c.; Vasile Oprean, Topârcea 50 c.; Nicolae Lancrăgean, 50 c.; Petru Tecău, 25 c.; Simion Lupșia 25 c. toți din Sebeșul săsească; Zăhău Bodoran, Șeica-mare 10 c.; Nica Mircea, Proștea 15 c.; Ioan Ghițaru, Pianu-de-jos, Vasile Fanea, Topârcea, Ilarion Morariu, Norich, Nicolae P. Radu, Sebeșul-săsească, Andreiu Nicolescu, București, Ioan N. Stefan, Sebeșiu-s., Ist. Stănuțiu, Chir. Măgățiu, Mir. Todorcea, S. Maniș și Dion. Oprea toți din Chirpăr, Simion Hudea fie-care câte 25 c.; Savu Bondanu 20 c.; Chirion Scute, Ioan Vaziu și Andronica Stoica toți din Săsaș câte 25 c.; Simion David, Chirpăr 5 c.; Ioan Muntean, Avrig 25 c.; Berchie Ioan, Avrig 15 c.; Irimie Banle, Partoși 20 c.; Vasile Prodan 25 c. și Ioan Bîntintean din Șibot 15 c.; Teodosie Bîndea, Nou-rom. 50 c.; Ioan Baman, Căpâlna 25 c.; Precup Negrea, Deal 10 c.; Ioan Puia și Nicolae Mițiu din Mafu câte 20 c.; Stefan Voima, Bungard 10 c.; Achim Duma, Mohu 20 c. (Va urma.)

CRONICĂ.

Deputați la congres. În dieceza Caransebeșului au fost aleși deputați la congresul național-bisericesc următorii d. Filaret Musta, arhimandrit și vicar episcopesc (ales în cercul Caransebeș), Mihail Popovici, protopresbiter (Mehadia), Dr. Iosif Traian Badescu, protosinel (Vârșet), Dr. George Popovici protopresbiter (Lugoj), Andreiu Ghidiu protopresbiter (Oravița), Sebastian Olariu protopresbiter (Făget), Filip Adam protopresbiter (Biserica-Albă), Trifon Miclea protopresbiter (Panciova), Ioan Pinciu protopresbiter (Ciacova), Ioan Pepa protopresbiter (Buziaș).

Incoronarea regelui Norvegiei. Guvernul Norvegiei a hotărât ca încoronarea regelui Hakon VII să se facă în 24 Iunie 1906. Așa vestește aceasta foaia „Aftenposten” din Cristiania.

Crăciunul soldaților. Ministrul comun de război a dat poruncă, că soldaților, fie de ori-ce categorie, anul acesta nu li-se poate da concediu, ca să meargă acasă pe Crăciun. Nici oficerii nu capătă concediu, decât în cazuri de tot excepționale. Astfel soldații noștri cu toții vor serba Crăciunul în — casarmă.

Fugarii militari nemți. La poliția din Paris s'a înștiințat un soldat din Münster, oraș în Germania, spunând, că el cu 30 de soți ai săi au desertat din armata nemțească din pricina cruzimii suboficerilor. Soții lui sau împrăștiat pe la țărani francezi, ca lucrători, ear' el a declarat, că voiește să se înroleze în legiunea străină, adică în armata din colonii.

Linia telefonică între București și Budapesta s'a deschis în 15 Dec. c. Taxa este: vorbire de 3 minute 3 cor. vorbire urgentă de 3 minute 9 cor. Linia are însemnătate mai mult comercială.

Pentru orfane. Ni-să scriu următoarele: Subscrisul în luna Febr. c. scriind în „F. Pop.” despre cele 5 fetițe orfane din Coveș ale pantofarului răposat Nicolae Cerghezan am văzut că razele „Foaii Poporului” străbat chiar și prin depărtata Americă, unde se află și câțiva tineri din comuna noastră. Așa s'au făcut o colecție din partea lui Petru Păcurariu pentru îmbrăcăminte celor 5 orfane, la care au contribuit următorii:

Petru Păcurariu 1 dolar; Ioan Armean 2 dol.; Ioan Herciu 1 dol.; Ioan Iosif Armean 50 cenți; Nicolae Făcălu 1 dol.; Simion Juga 50 c.; Ioan Vasu 50 c.; Ioan Tîrziu 1 dol.; toți aceștia sunt din Coveș, din alte părți au contribuit: Nicolae Roman Bărghiș 1 dol.; Stefan B. Bărghiș, George Pleșca Zărghiș Nicolae Florea Bărghiș, Ioan Sandru, Boltan Teofil Pandrea, Zoltan Teofil Pandrea Teofil Oțătea, Zoltan George Cucu, Agnita fiecare câte 50 cenți; Ioan Avram Vîrdu, 25 c.; Ioan Drăgoi, Vîrdu 10 c.; Intreaga sumă s'a folosit pre scopul acela spre care sau comunicat din partea lui Petru Păcurariu D-zău să le răsplătească facerea de bine.

Simeon Vecerzan.

Bora. Săptămâna trecută pe Quarnero, în jurul Fiumei, a bătut în două zile neîntrerupt un vînt uriaș și rece, care se numește bora. Pe stradele Fiumei abia puteau umbla oamenii și pe mare multe vapoare erau să fie primejduite. Cu toate acestea nu s'au întîmplat nenorociri. Unele năi au sosit cu întîrziere, ear' altele n'au cîlărit să plece din porturi până n'a încetat bora.

„Calicul.” A apărut nr. 12 dela 1/14 Dec. c. a veselnicului „Calic” din Sibiu, plin de glume și schițe umcrice. Reproducem la „Veselia” una din ele: „La gara Predeal”. Fînd acesta numărul din urmă din acest an, „Calicul” deschide un nou abonament pe anul viitor. Prețul abonamentului este 6 cor. pentru studenți, învățători, meseriași, soldați etc. 4 cor. pe an.

Trecui preste apa rece,
Dorința mi-am împlinit,
In America-am sosit.
Dar' oî rău m'am întristat
Vîzînd că m'am înșelat
Căci America nu'î dulce
Pentru cei-ce-în țară se duce
Și-i amară ca veninul
Căci aiî omul chinul,
E drept că bini se plătește
Omului care muncește
Dar' nu-i muncă, și robie,
Nu ca la noi jucărie.
Căci englezu-i iute foc
Nu lasă să stai pe loc
Și strigă „horeap gohet.”
Să nu stai în loc de fel
Nearătînd că ești om
El țî strigă „he go homm.”
Mai e ceva la mijloc
Trebue să ai noroc

*) iute se meargă.

**) he dute acasă.

Căci cu lunile dearîndul
Stau oamenii țăr de lucru
Fabricile scopănesc ***)
Și cînd stau cu greu pornesc
Atunci m'î de oameni stau
Hrană zilnică nu au
Cu contracte pe moșie
Fac o nouă datorie.
Fraților vî sfătuesc
Ca unul ce vî iubesc
Păziți-vă sărăcia
Și lăsați-o la pustia
Cei-ce 'n America au venit
Că noi cînd ne adunăm
Cu toții așa cîntăm:
— Fie pînea cît de bună.
Amară-i în țară străină
Fie pînea cît de rea
Mai dulce-i în țara mea.

***) se opresc.

Cununii și logodne. Amalia Popp și Eugeniu Macarie, logodiți (Sibiu).

Dieta țerii întrunită în 19 l. c. a fost aménată prin rescript regesc până în 1 Martie 1906.

Numărul studenților dela școalele înalte din Ungaria cari sunt: universitățile din Cluj și Budapesta, politechnicul din Bpesta și academiile de drepturi și din cari ies: avocați, doctori, profesori, ingineri etc. este de 12,081. Din aceștia la universitatea din Bpesta au fost 6675, la politehnic 1348, la univ. din Cluj 2386 și la academii 1672.

Domnitor — o jumătate de milion de oare. Proprietarul unei cafenea din Viena a socotit câte oare a domnit împăratul și regele nostru, Francisc Iosif. După cea mai exactă socoteală a aflat, că din 2 Dec. 1848 când și-a ocupat tronul Francisc Iosif, până în 16 Dec. 1905 dimineața la 6 ore, s'au împlinit tocmai 500 mii de ciasuri. Categoriul a trimis interesanta socoteală la cancelaria de cabinet a Maiestății Sale.

Cor bisericesc. În Cluj — după-cum scrie »Rêv.« — s'a pornit întemeierea unui cor bisericesc. Conducătorul corului, compus din bărbați, mai ales economi și meseriași, este dl Andreiu Pora, tinărul învățător al școalei gr-cat. rom. din Cluj.

Adunare de învățători. Ni-să scrie că învățătorii din tractul gr-cat român al Fărăgăului (pe Câmpie) au ținut adunarea despărțământului Reuniunii înv. din arehidieceșă în 3 Dec. c. în Milășelul-de-Câmpie. Învățătorii au luat parte la serviciul D-zeesc, apoi s'au înt unit în școală, unde s'a ținut ședința. S'au d-sbătut afaceri școlare de interes, ear' după terminarea adunării, învățătorii s'au întrunit la o masă comună ospitală, la dl învățător Octavian Man N. C.

Cantor. Să înștiințeze și recomandă un cantor diplomat dela școala din Blaj, cântăreț bun, necăsătorit. Informații la redacția »Foi Poporului«.

Cas de moarte. Corpul învățătoresc dela școalele centrale române gr-or. din Brașov, cu inima pătrunsă de durere aduce la cunoștiința tuturor, că iubitul și scumpul său fost coleg Nicolae Bârsan, înv. pens. și membru al mai multor corporațiuni, în dimineața de 13 Dec. n. c. și-a predat nobilul său suflet în Sfânta îngrijire a Creatorului, în etate de 44 ani.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au ridicat din locuința sa, și s'au depus spre etern repaus, Vineri în 15 Dec. în cimiterul gr-or. dela biserica Sf. Nicolae din Brașov. — Corpul învățătoresc.

Dela „Asociațiune“. Comitetul central al »Asociațiunii« a ales de secretar al doilea pe talentatul nostru poet, dl Octavian Goga, fiul preotului nostru Iosif Goga din Rășinari. Din acest prilej amintim, că dl Octavian Goga a publicat de curând un volum de poezii, din cele mai prețioase și frumoase produse poetice, ce avem noi Români și cari, după-cum sunt și vrednice, sunt apreciate foarte bine și cu multă laudă atât la noi, cât și în România. Dl Goga este unul din cei mai mari poeți ai noștri.

Falsificatori de bani. Gendarmii din Lipova au descoperit o mare bandă, care făcea bari falși de câte 1 și 5 cor. În truntea bandei a stat Andrei Tosik, din Lipova, la care s'au găsit și mașinile și materialul.

Curs practic de Geografie pentru școalele populare, de Iuliu Vuia, director și învățător, cu numeroase ilustrații și harte. Preț 70 bani. Cu acest titlu a apărut în editura librăriei Ciurcu, în Brașov, o carte foarte bună ca manual pentru școalele noastre

popolare, lucrată după cerințele pedagogiei moderne în 4 cursuri concentrice, pentru cei 4 ani din urmă ai școalei populare; ea nu cuprinde, ca alte manuale, date seci de nume și cifre, ci descrie pământul ca un teren viu al lucrărilor omenești, scoțând în relief momentele culturale, economice, industriale și comerciale ale diferit lor țeri și localități și făcând astfel materia instructivă și atractive. Cartea e împodobită cu foarte multe ilustrații, dela noi și din toate țerile, foarte bine reușite și bine alese. Recomandăm cu căldură cartea învățătorilor noștri.

În legătură cu aceasta, atragem luarea aminte a iubitorilor noștri cetitori asupra librăriei Ciurcu din Brașov, unde între altele se află și frumoase și bune cărți de tot soiul, potrivite ca daruri de Crăciun. Iubiții cetitori să ceară dela librărie catalog, care se trimite gratis.

Pentru ce iubesc damele noastre laptele de crastaveți a lui Balassa? Fiind-că acesta deja după o folosință de 2—3 ori stărpește bubele, piștii, petele de ficat sgrăbunțele și vîrjește teintul în alb, proaspăt, tineresc și fin. Un mijloc de frumusețe cu efect necondiționat sigur și cu totul nestrăicios. Per sti la 2 cor. la acest săpun de castraveți veritabil englez 1 cor. pudră de crastaveți 1 cor. 20 și 2 cor. Se poate căpeta în fiecare farmacie. Espedare pe postă prin farmacistul C. Balassa, Budapesta — Erzsébetfalva. Depou principal în Sibiu: farmacia C. Molnár.

32 3 3

Asigurări favorabile. Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra inserțiunei singurului institut de asigurare din patria noastră »Transilvania«, care oferă la asigurări de foc și de viață condiții foarte favorabile și premii eștine. O poliță de asigurare pe viață este cel mai frumos și gratuit cadou de Crăciun și anul nou.

Pofta omenească de avere a cauzat adeseori mult rău. Împrejurarea, că se află oameni, cari imitează un preparat iubit în general, ca prin aceasta să-și facă câștig, este o dovadă tristă despre adevărul afirmării de mai sus. Și mai rău e dacă se trată de imitarea unui mijloc, care servește la conservarea sănătății omenști și prin aceasta face pagubă înmuite și e apt a discredita preparatul original. Din zi în zi crește numărul acelor imitatori cari falsifică vîștut le picuri de stomach ale lui Brady, cari sunt cunoscute și iubite la întreg poporul, cu numirea: picuri de Mariazell. Se ne însemnă deci în interesul sănătății proprii, că i urii de stomach veritabili ai lui Brady, cari sunt de efect fără păreche la lipsa de apetit, stomach stricat, învîrtoșare de stomach, nedormire, durere de cap, colică, anemie etc. se prepară numai prin farmacia lui C. Brady la »Regle Ungariei« Viena I. Fleischmarkt Nr. 252. Din aceste se pot procura 6 sticle duble cu cor. 5. sau 3 sticle duble cu cor. 4-50, cari pentru aceasta sumă se trimit franco.

277 4—10

Apă fiartă este recomandată de medici pentru potolirea setei la epidemii. Foarte puțin se potolește însă s tea prin apă fiartă, așa că astfel de măsuri de precauțiune se resimt în cele mai multe cazuri drept plagă. E proțrivit deci a face amintire despre un preparat, care posedă îns șirea, ca fiert în apă să i dea acesteia gust plăcut și care este atât de ieftin, încât și cea mai săracă familie îl poate procura.

E »Enrilo«, pregătit din diferite fructe de binecunoscuta firmă Heinr. Franck Söhne ca adăus de cafea. Are gust ca cafeaua de boabe.

Un pachet mic cu »Enrilo« de 1/10 kg., care se poate căpeta în cel mai multe spîțerii din loc, cu preț 12 fileri, e suficient la pregătirea alor 10—12 litri de decoct cu gust eminent.

»Enrilo«, răcit, s'a dovedit — după-cum aflăm — în vara anului trecut de foarte bun la potolirea setei, și pentru a eea va fi bine să-și noteze fie-cine acest mijloc pentru

zilele ferbinți ale verei viitoare, când un mijloc potolitor de sete produce o adevărată înviorare a corpului.

»Enrilo« e chemat a deveni ca surogat de cafea un nutremēt pentru popor în adevăratul înțeles al cuvîntului, pentru-că satisface în măsură mare condițiunilor principale: gust plăcut, cu lapte măstecat, nutrire considerabilă, și eștinătate.

297 1—2

Dela teatru.

Sâmbătă seara earăși s'a transplatat un moment din viața franceză la Paris pe bină, dându-se comedia: »Einquartierug«. Ca comedie e foarte bună și cu spirit piesa aceasta, însă nu e pentru — dame. S'a aplaudat foarte mult și publicul, foarte numeros, a rîs în continuu. Cu deosebire admirabil și ca un comic nedescribil a jucat dl Stărk pe maiorul, »în a cărui vine nu curge sînge, ci apă cu săpunele«. Cu același temperament cu care a fost așa de admirabil în »Lutti«, a predat Therese Bellan pe Polette, ispită, în care cade apoi maiorul Labordette. Tot așa de bine au fost jucate și celelalte role de d-ni Telowski, Sonnenthal etc.

Duminecă seara s'a dat operetta: »Gott vergelts« de Ascher, ear' Luni seara »Das süsse Mäd-le«.

Mărti seara s'a jucat novitatea: »Die Jacobsleiter« comedie în trei acte de Davis. Autorul comediei »Die Katakomben« nu se prea arată; e bună comedia nu-i vorbă, unele locuri foarte cu spirit, dară nu stă la nivelul piesei: »Die Katakomben«. Rolul principal, jucat de Sonnenthal, a fost achitat cu aceeași finețe, afabilitate plăcută ai putea-o numi, care caracterizează peste tot individualitatea dl i Sonnenthal ca actor, dl Stărk și Therese Bellan au jucat ca totdeauna; Pistol nu odată a stîrnit risetul publicului, prin obiecțiunile lui drastice predate în un limbaj succés imitat.

Mercuri seara s'a repetat comedia »Die Einquartierung«.

Glg.

POSTA REDACTIEI ȘI ADMINISTRATIEI

R N în Vranl. Cereți catalog dela librăria Krafit (Sibiu) și Ciurcu (Brașov). Acolo aflați.

Ab nr. 2211. Noi nu le găsim; poate le-ați trimis la altă foaie

Al. R. în Câmpul. Adresează-te la Ioan Compa, neguțător, Seliște (Szeben m) și la firma G. M. Kleisch, (»Grand magazin«) Sibiu (Piața mare)

P. N. în Z. Dacă cetești foaia cu atenție, ai putut să vezi, că s'a făcut o mică urcare a prețului dela anul nou. (40 bani pe an)

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografie« Henric Meltzer.

Amatori de cacao și ciocoladă să recomandă

Candol-Cacao

al lui Joan Hoff

care are cel mai mic conținut de grăsimă, este deci foarte ușor consumabil, nu cauzează nici o constipație, și pe lângă cel mai fin bun gust este extraordinar de ieftin.

Veritabil numai cu numele
Joan Hoff
și marca de scutire »Lenc«

Pachete de 1/4 kg 90 fl.
» 1/2 » 60 »
Să capătă prețotindinea.

Să caută o moșie.

Un Român caută o moșie de 500—600 de jughere catastrale pentru a o lua în arândă pe mai mulți ani.

Onor. preoți și învățători români, cari ar ști o astfel de moșie de dat în arândă, sunt rugați a se adresa la

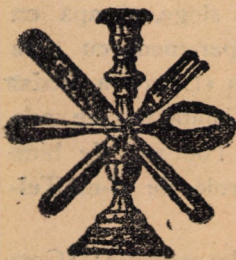
Nicolae Prodan

294 1—3

in Poiana
(comit Sibiu — Szebenmegye)

Gratis

O cumpănă economică!

276 5—15

Din depositul meu de fabrică prea plin trimis fabulos de ieftin articli mei de argint-Mexico de renume universal și pentru calitatea lor escelentă iubiți în general, și anume:

6 buc. cuțite de masă de arg.-Mexico
6 » furculițe de mâncat » »
6 » linguri de supă » »
12 » linguri de cafea » »
6 » cuțite escelente de desert,
6 » furculițe escelente de desert,
1 lingură de scoș supă de arg.-Mexico
1 lingură de scoș lapte » »
2 feșnice pt. masă de salon foarte eleg.
46 bucăți la elaltă numai fl. 6.50.

Fiecare cine comandă mai primește afară de aceasta ca premiu o cumpănă economică, cu măsurare garantată exactă și cu forță de purtat de 12 Kgr. total gratis.

Argintul de Mexico este un metal alb, pentru durabilitatea și calitatea escelentă a lui se dă o garanță în scris pe 25 ani. Expediția, dacă se trimit bani înainte sau cu rambursă, prin depositul european

Întreprinderea MANHATTAN

Budapesta VIII., strada Bezeredy 8

74
de distincții,
6
medalii de stat!

10.000
motoare, furni-
zate spre cea mai
mare mulțumită.

Filiala

fabricei de motoare din Drezda

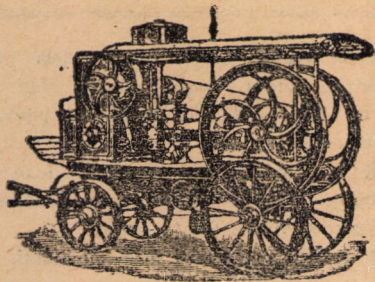
(mai nainte Hille)

IGNAT GELLERT și SOT

Budapesta VI., Teréz körút Nr. 41.

Telefon 12—91.

Motoare de benzin, motoare de gaz, motoare de ulei crud, motoare de spirit, motoare de acetylen. Locomobile de benzin pentru îmblătit.

Motoare de gaz aspirator (generatori), mașinele cari sunt cele mai moderne și mai perfecte și dovedite, că mănarea lor costă mai puțin.

Motorul de Drezda este fabricațiunea recunoscută în general de cea mai escelentă. Construcțiunea probată de cea mai perfectă. Pregătit foarte solid și punctual din materie aleasă de cea mai bună.

Durabil! După folosință de mulți ani și nu are lipsă de reparaturi. E sigur la mână. Manipularea e foarte simplă. Spesele de mână sunt cele mai favorabile.

Motoarele de Drezda se pot vedea în nenumărate întreprinderi industriale și în economiile domeniilor: în mori, cărămidării, industrie de lemne, în stabilimente de pompe, în magazinele de nutreț economice, în lăptării, la îmblătit etc.

Furnisare specializată de întocmiri complete (mori, pentru lucrări economice, construcții de comunicație etc.)

Deslușiri și proiecte de spese se dau cu plăcere. 278 4—15

Garanța cea mai mare! Condiții de plată favorabile!

Librăria lui W. Krafft în Sibiu.

Calendare pentru anul 1906:

„Amicul Poporului” de I. Popovici. Prețul 60 fil, cu trimiterea francată 70 fil.
„Posnașul”, umoristic. Prețul 50 fil., cu trimiterea francată 60 fil.
„Săteanului”. Prețul numai 25 fil., cu trimiterea francată 30 fil.
„Cu litere cirile”. Prețul 40 fil., cu trimiterea francată 45 fil.

Calendare din România:

„Minervei”. Prețul 1.25, cu trimiterea franc. 1.45.
„Lumea ilustrată”. Prețul 1.30, cu trimiterea francată 1.50.
„Almanachul folositor”. Prețul 1.30, cu trimiterea francată 1.50.
„Pentru toți fii români”. Prețul 1.25, cu trimiterea francată 1.45.
„American” sau „Bloe”. Prețul 80 fil., cu trimiterea francată 1.—.

Cărți potrivite pentru dar de Crăciun.

Biblia Testamentul vechiu și nou, 50 icoane în culori cu text la fiecare icoană, 4^a mic. Frumos legate cor. 4.—.

Aceste icoane, foarte frumos executate, sunt făcute nu numai pentru copii, ci și pentru oameni mari sunt o adevărată mângâiere și bucurie.

Cărți de icoane cu totul nouă și confecționate cu deosebită eleganță în chromotipie:

„Multe de toate”, cu numeroase icoane și cu text explicativ pentru copii mai mici; 6 foi, format 8° mare, cu învățare dragălașă, cor. — 80.

„Animale domestice”, cuprinzând o serie de animale domestice format 4°, 8 foi, în scoarțe tari, cor. 1.50.

„Din grădina zoologică”, cu cele mai însemnate animale sălbatice, format 4°, 8 foi, în scoarțe tari, cor. 1.50.

„ABC pentru fete și băieți”, toate patru cu text „Alfabetul”, espl. (construcț „Abecedarul copiilor”, proverbe și cu- vint) în format 4°, cu câte 8 foi à cor. 1.40.

„Cele 10 pisicuțe”, cuprind două basme ilustrate „Cele 6 lebede”, cu chipuri foarte dragălașe și cu un text potrivit priceperii copiilor mari, format 4°, cu 8 foi à cor. 1.40.

Cincizeci de istorioare morale pentru băieți și băiete de amicul pruncilor F. H., cu 6 chipuri colorate, 8° mic, 127 pag., în leg. frum cor. 1.—.

Florescu, G., Limba florilor de amor și amicitie, cadou pentru toaletă dedicat junilor și junelor. 64 pag., leg. cor. —.60.

Florescu, I. C., Limba florilor. Simbolică naturală a celor mai favorite flori. Urmată de câteva poezii alese. Leg. de lux cor. 1.—.

Album de broderii și țesături românești. Compus și editat de Minerva Cosma, cor. 16.—

Cărți mai nouă:

Căntece de copii și jocuri, de Dr. A. Bogdan-Hoya. cor. —.32.

Călătoriile lui Guliver, de Swift. 1.50.

Dictionar român-german de S. P. Barcianu, leg. 7.60, broș. 6.—.

Dictionar german-român de S. P. Barcianu, leg. 10.—, broș. 8.—.

Popovici T., Dictionar de muzică, cu mai multe ilustr. broș. 2.50, leg. în pânză cor. 3.—.

Bunea Dr. A., Amintire lui Cipariu. —.50.

Iorga, Istoria Românilor în chipuri și icoane. 2.50.

Kalinderu, Din viața română. 4.—.

Stefulescu Alex., Gorjul istoric și pitoresc cu harta Gorjului. 6.—.

— Mănăstirea Tismana. 4.—.

Agricultură rațională de Dr. G. Maior. Manual complet pentru usul școalelor speciale și de consultat pentru agricultorii practici:

Partea V. Ippologia sau Zootehnica specială a cailor, 296 pag. cu 60 fig. în text. 5.—.

Partea VI. Creșterea, îngrijirea și utilizarea porcilor, cu 83 fig. în text. 8.—.

Colescu L., Harta figurativă a produselor agricole, animalelor domestice și pădurilor din România. cor. 3.—.

Moga V. S., Cultura albinelor. 3.—.

— Îmbunătățirea cailor și vitelor în România 1.50.

Anghel, În grădină, poem. 3.—.

Carmen Sylva, Pe Dunăre, povești. 1.—.

— În luncă, povești. 1.—.

Cioban Maria, Poesii. 1.—.

Ciura A., Visuri trecute, povești. 1.—.

Coșbuc G., Fire de tort. Versuri. Ediț. III. 2.50.

— Dintrale neamului nostru. 1.—.

Csato Ludovic de, Câteva pagini, broș. 1.—, leg. 2.—.

Gorun I., Robinson în țara românească. 2.50.

— Taina a șasea. 1.50.

Iosif St. O., Din zile mari. Poem istoric. 2.—.

Turgureff I., Un cuib de nobili. —.60.

Zola E., Bestia umană. 2.50.

Ipan A. L., Petitorii, comedie popor. în 1 act. —.20.

Boilă Dr. R., Dreptul de alegător la alegerea deputaților dietali. —.50.

Cioto Aurel, Note și reflexiuni la sit. politică a Românilor 1.—.

Maniu Dr. C., Considerațiuni asupra import. activit. polit. naț. 2.—.

Cosma Minerva, Modele de cusături românești, Căut. I. —.50, II. 1.—.

Gorki Maxim, În temniță, note de închisoare. —.50.

Lăpădatu I. I., Banca Austro-Ungară. 1.—.

— Studii de contabilitate. —.50.

— Efectele publice. 1.—.

Popp Const., Băncile române din Transilvania și Ungaria. —.50.

Viciu Al., Limba română poporană și diabolul sicilian. —.60.

Voien A. P., Carmen Sylva, studii critice. 1.50.

290 2—5

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA”

din Sibiu

279 5—52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: 83,697.147 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 9,093.949 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,853.280 c. pentru capitale asigurate pe viață 3,380.658 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Nr. 2983/905

286 3—3

pret.

Publicațiune de licitațiune.

Pe baza concesiunii dlui ministru r. ung. de agricultură Nrul 52523 I/A 2/1905, se va vinde în licitațiune publică împreună cu oferte în scris, în 27 Decembrie 1905 la orele 10 a. m. în cancelaria primăriei comunale din Gurariului, lemnul de fag de pe teritoriul »Valea Cărbunarului« în esten iune de 267.78 jug. catastrale, estimat cu 35505 m³ lemn de blanș și 10222 m³ lemn rotunde. Prețul de strigare e 58368 cor. 50 bani. Vadiu 10%, a prețului de strigare. Oferte ulterioare nu se vor lua în considerare.

La ofertele în scris e a se alătura vadiul mai sus indicat.

Condițiunile de licitațiune și de contract generale se pot vedea în orele de oficiu la primăria comunei Gurariului la oficiul pretorial din Seliște, și la curatoratul reg. ung. silvanal de cerc din Seliște.

Pădurea e 7 chlm. depărtare dela stațiunea drumului de fer din Orlat și 3 chlm. dela comuna Gurariului, și conduce la ea un drum ținut în stare bună.

Seliște, în 1 Dec. 1905.

Primpretorul cercului.

Cum în general e cunoscut, cele mai bune

Lumini de ceară pentru biserică,

cum și

alte lumini de ceară, stearin, parafin și pentru economie, mai departe

lumini de ceară subțiri (sirmă), lumini pentru pomeană, tămâie și smirnă,

de cea mai bună calitate și cu prețurile cele mai ieftine se capătă la 292 2—

Fabrica de lumini și săpun a lui

GUSTAV MELTZER

Strada Gușteriții Nr. 25.

Filială: Piața mică Nr. 29.

Sibiu (Nagyszeben).

VICTOR ONIȚIU

deposit de băcănie, coloniale și delicatose
SIBIU. în edificiul »Albinei«.

Cel mai ieftin și mai bun izvor de cumpărare pentru mărfuri de

Băcănie, Coloniale (Spiterie).

CAFEA neprăjită 20 de feluri
escelente cafele prăjite

în toate prețurile!

Zahar I-a rafinat
în piramide și bucăți cubice!

Fruite meridionale! Conserve!
Cele mai fine iqueruri!

Vinuri naturale de masă și desert!

Toate soiurile de ape minerale umplătură proaspătă!

Depositul apei minerale **Căciulata.**

299 1—5

Principiul întreprinderii: **Bun și ieftin. Serviciu prompt, real și prevenitor!**

Nu mai este beție

dacă folosim praful Zoa, despre care au sosit din voie liberă mii de scrisori de mulțumită

Praful Zoa se poate da în cafea, teie, în mâncare ori spirtuoase, fără ca să fie lipsă să știe cel-ce bea. Este absolut nestricăcios.

Praful-Zoa plătește mai mult decât toate vorbirile din lume despre abțință, de oare-ce el are efectul miraculos că face nesuferite beutorului spirtuoasele.

Zoa are efect așa de lin și sigur, încât îl poate da femeia, sora sau fiica fără ca să știe cel-ce îl ia și fără să aște, că ce l-a causat îndreptarea.

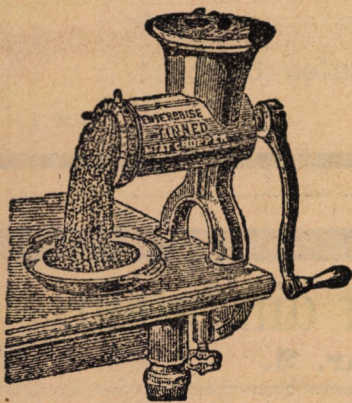
Zoa a împecat carăș mii de familii a salvat mii de bărbați de rușine și desonore, cari apoi au devenit cetățeni valoroși și oameni harnici de afaceri. A cond s pe mulți tineri pe calea bună la noroc și a lungit viața la mulți oameni cu mai mulți ani. Praful unei doze îndulcitoare pentru cura d-pi nă cor. 10 Expediție discretă, liberă d. porto, cu rambur-ă sau trimițând banii înainte. Comandele au a se adresa la depositul general al

275 5—15

Între prinderii Manhattan, Budapesta VIII, str. Bezeredy 3.

Mașini de Alexanderwerk

pentru tocat carne.

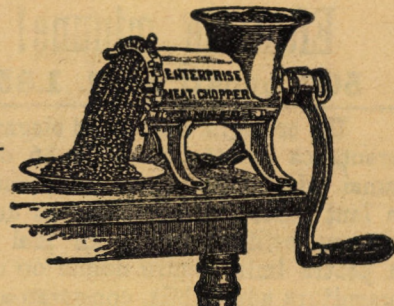

Forma R, RR, S, UU

Mașine taie pe minută per chgr.	R 1/2	RR 3/4	S 1	SS 1	U 1 1/4	UU 1 1/2
Coroane	4.90	6.50	7.00	7.50	11.20	14.60

Mașina T cu roata de învîrtit taie pe minută 1 1/4 chgr. cor. 26.—

Pentru economie casnică mică mașină de tocat carne Colibri cor. 2.50.

Forma SS, U, T

Cuțite pentru carne (de bucătărie)

cu garanță pentru fiecare bucată.

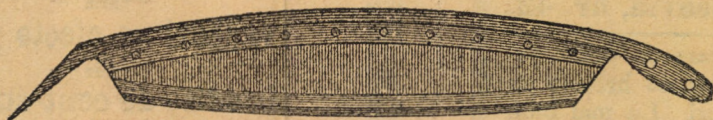
Lungimea tăișului	17	19	21 cm.
Forma 1, 1 Coroane	—	.72	.86
2, 1	.56	.68	.80
3, 1	.66	.78	.80
4, 1	.64	.76	.90

289 2—4

Pumnălaș-magnet-diamant de Dick

Nr. 123 lungimea întreagă	19 1/2 cm.	1 bucată	Coroane 1.30
83	29		3.30
99	36		4.—

Afară de aceea cuțite pentru carne de Dick, J. A. Henckels, Solingen și de G. Felix, Solingen.

Cuțit de tăiat
paie,

calitate garantată
Coroane 3.—

CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagyszeben).

Publicațiune.

Comuna parochială ev. augs. din **Dalea** (Thalheim) își esarîndează în 31 Decemvrie n. a. c. la 2 ore p. m.

pășunea sa

în estensiune de 167 și 80 jughere pe calea licitației publice celuia ce va oferi mai mult pe trei ani, adică din 1 Ianuarie 1900 până la 31 Decemvrie 1908. 295 1—1

Informații mai de aproape împărtășește Dalea, în 14 Dec. 1905.

Oficiul parochial ev. augs.

Nr. 3252/05.

291 2—3

Edict de licitațiune.

În pădurea »Kirchenbüchel« alăturată în pășunea comunei Marpod, în urma concesiunii dată de înaltul minister reg. ung. de agricultură, cu ordinațiunea Nr. 85448 din 1903, se vor vinde în licitație publică împreună cu oferte închise, la casa comunală din Marpod în 29 Dec. n. e. la 10 ore a. m. lemne pentru lucru cam de 594.9 m³, ce se pot câștiga din 596 bucăți de stejar, aflători pe un teritor de 65.0 jughere cat. și 1364.9 m³ lemne de foc.

Prețul de strigare este 7827 cor.

Vadiul 782 cor.

Oferte ulterioare, cum și oferte sub prețul de strigare nu se iau în considerare.

La ofertele în scris închise are să se alature vadiul prescrist.

Condițiile mai în detail se pot vedea la subscrisul oficiu pretorial cercual, cum și la casa comunală din Marpod în orele oficiale.

Nocrich (Ujegyház), la 9 Dec. 1905.

Haner m. p.,
prim-pretor.

Să caută

un învățacel de rotărie, în etate de 14—15 ani, să aibă cel puțin 3 clase normale. A se adresa la 298 2—2

Iacob Marchis, măestru rotar
Sibiu, Heidengasse Nr. 11.

Ca dar de Crăciun și Anul-nou.

Eftin de minune!

500 bucați ou fl. 1.85.

Un orologiu escelent și elegant, cu garanță că umblă bine și în 36 de ore numai odată trebuie tras, împreună cu un lanț aurit; un admirabil set de cravată ou brilliant-simili; un inel aurit ou peatră imit. pentru domni ori dame; o garnitură admirabilă, constatătoare din bumbi de manșete, guler și un piept, gar. 3%, aur-double, 6 bucați batiste de buzunar, gar. de in; unelte de scris elegante de nikel; o etui de oglindă de toaletă cu un pepton frumos; un săpun de toaletă aromatic; o carte de notițe legată; 12 bucați de bilete artistice a bărbaților renumiți ai secolului trecut, 72 buc. pene de cancelarie engleze și încă 395 bucați diverse, cari sunt folosite în casă, sunt gratis. Toate la oaltă cu orologiul care singur prețuiește acești bani, costă numai fl. 1.85.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată înainte prin casa de export

H. Spingarn, Cracovia, nr. 42.

La cumpărare de două pachete dau gratis un frumos briceag de buzunar, cu două tășuri. La mai mult de două pachete de fiecare un astfel de briceag.

Pentru-ce nu convine, să trimis numai decât îndărpt bani. 17 1—1

In sărbătorile Crăciunului ajung la vînzare en gros și en detail

50.000 litre

Vin de masă, garantat curat, per litră
à 60, 72, 80 fileri

Vin de pe Têrnave din 1896 per litră à 1.—

Riesling din 1889 1.40

Vin roșu dalmatin —.76

Vin roșu Ottelo, de recomandat cu
deosebire penru anemici per litră à —.80

Vin roșu de Buda 1.40

I. IOSIF PLATZ

neguțatorie de vin

298 1—3

strada Cîsnădiei 43 și strada Kempel 19.

Un potolitor de sete
vara

Un încălzitor de stomac
iarna

este

:Enrilo: de Franck

Cel mai perfect adaos la cafea, +

+ precum și înlocuitor fiind deja gata pentru fert, +

este mai tare, mai bogat în culoare, mai aromatic, având un gust
mai plin decât malțul și orzul!

Modul de întrebuițare: La 1/4 litru apă ferbinte se adaogă o linguriță
plină adică vre o 6 grame cafea „Enrilo“, care se ferbe 5 minute,
lăsând apoi să stea după ferbere încă 5 minute spre a se limpezi. —

De întrebuițat cu sau fără :cafea boabe:!

D. X 6645 Ag. 05 I.

J. W. L.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambil.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra intabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
cumpărarea și vînzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,
incasarea de cambil, checuri și asemnări,
predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer

(câște deposite), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 1 49—52

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

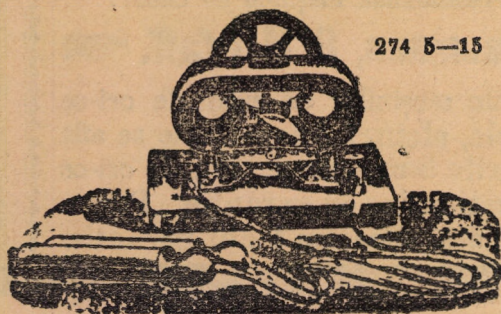
Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. In scrisoare se pună marcă de răspuns După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecuritor și curățitor e institutu special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiențioșitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra viciului secșuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelor seu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele secșuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la ameză).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic de spital specialist
Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 18 35—

274 5—15

„ELECTROPHOR“

întinerire și prelungirea vieții prin aparatul original american electro-medicinal, spre folosința proprie.

Electricitatea este vieată!

Toți oamenii slabi nu-i putem îndestul sfătui a folosi acest aparat electric, de oare-ce electricitatea întărește nervii, renolește sângele, agerește simpurile, contribuie la activitatea normală a sângelui și a sistemului nerval, previne celor mai multe boale.

Așa vestește Dr. Bourg, membru al facultății medicale din Paris: nu numai podagra, reumatismul, sgârciurile, histeria, astma s'au vindecat în sute de cazuri prin electricitate și în toate cazurile s'au ușurat, unde s'a folosit de geaba arta medicală, ci anumit la toate îmbolnăvirile de nervi, durere de cap, colică, țiuitul urechilor, lipsa de somn, hipohondric, în special la hemoroide, într-o ușurare ca prin farmec după câteva zile, une-ori chiar după câteva ore și cu deosebire la boale femeiești dureroase bolnavii au aflat aproape cu siguranță vindecare și ușurare și pentru femei în stare binecuvântată. Prețul aparatului mic complet 20 cor. (Numai pentru cei foarte simțitori). Prețul aparatului mare complet 30 cor. (Pentru vindecarea boalelor cerbicoase). Espedarea urmează trimițând banii înainte sau cu rambursă prin

Întreprinderea ELECTROPHOR
Budapesta VIII., strada Bezeredy 3.

Giuvaergiu și graveur

A. MORAWETZ

Strada Cisnădiei 14. SIBIU Strada Cisnădiei 14.

Numai în stilul cel mai nou.

Deposit de giuvaere, aur, argint și argint de China.

= Cea mai renumită negustorie de aurării. =

Deposit de oroloage de Geneva de aur și argint de cele mai fine pentru domni și dame.

Atelier propriu pentru lucrări nouă și reparaturi. 198 14—

= Serviciu real. Garanță conștiențioasă. =

Cugetați-Ve la marele bazar de mărfuri R. KRASSOVSKY

208 15—

Sibiu. Piața mare.

Nr. 2127 A.

Oroloage, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3,

Cel mai mare deposit

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaeri, obiecte de aur și de argint al lui Iulius Erös Sibiu (N.-Szeben), strada Cisnădiei nr. 3.

Toate obiectele de aur și de argint sunt probate și esaminate oficios și pe fie-care obiect este oficială vizibilă „marca“, afară de aceasta să dă garanță în scris despre veritatea fie-cărui obiect.

Prețuri-surante ilustrate se dau la

cerere gratis și franco. 24 42—52

Nr. 2127 A. Orologiu de nickel, cu coperiș dublu, foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Sanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Sanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor.

Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

In neguțătoria mea

de vase cu email și de argint-china,

Piața mică Nr. 2

în localul de colț al edificiului parochial rom.-cat.

să află articli de tot felul din aceasta bransă, cu prețurile de fabrică cele mai ieftine.

264 5—10

Cu distinsă stimă

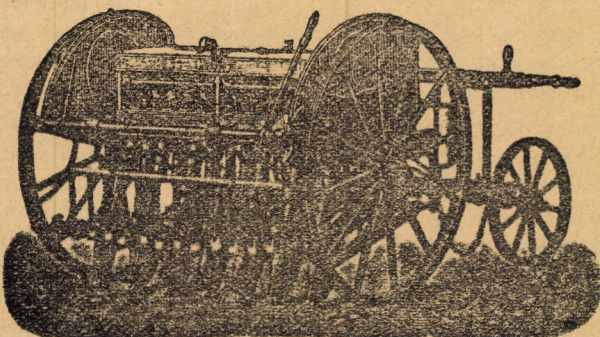
Ignat Weisz

Piața mică Nr. 2.

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini economice

în Sibiu, Poarta Cisnădiei

recomandă onor. domni agri-cultori:

„Titania“, în present cea mai bună mașină de sămănat în șiruri, simplă la manuire, forte și solidă de execuție, ușoară de mănăat și cu preț ieftin.

Triere de cel mai bun sistem în mare asortiment.

Prese (teascuri) de poame și struguri, mori pentru poame și struguri, mașine de tăiat nutrețul etc. etc. Mori cu 1, 2 și mai multe petri, mănate cu motori și vapor.

Representanța fabricii de motoare

LANGEN & WOLF, Viena.

Cele mai bune motoare din lume, motoare original „Otto“, pentru benzin, petrol și gaz (cărboni). 126 18—

Prospecte, desemnuri și preliminar de spese franco și gratis.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de iarnă

B 47-52

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stofe englezești,
francezești și indigene, din care
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sacko,
Jaquete, fracuri și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merita
noutățile de stofe pentru pardie-
siuri și „Raglan”, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confec-
ționate în atelierul meu îmi per-
mit a atrage deosebită atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți.

În cazuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ora.

Trei florini

costă un pachet postal de 5 chilo bruto

rămășiță-săpun frumos
sortat de

viorele, roza, heliotrop, moșus, mărghăre-
le, flori de persec etc. 273 5-15

Espedare cu rambursă prin

Întreprinderea Manhattan

Budapesta VIII, strada Bezeredy 3.

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

A I D A

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

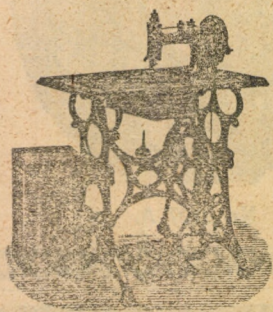
7 52-53

Strada Oanei.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat.

6 26-26

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate scareturile mașinilor de cusut de orice
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice
fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Intreprindere comercială de vânzare-cumpărare.

Onoratul public

are dorința veche, ca aici în Tran-
silvania să se înființeze o astfel
de întreprindere, care să

mijlocească tot felul de vânzare și cumpărare.

Dorința onor. nostru public, ca să se înființeze o astfel de întreprindere pe BAZE SOLIDE, e pe deplin îndreptățită, de oare-ce până acum
ori-ce vânzare și cumpărare a fost împreună cu scrutări zădărnice de luni, de multe-ori de ani de zile și împreună cu spese enorme, dar
resultatul ce se putea aștepta, nu-l ajungea nici-odată. Având mare cunoștință în cercurile publicului atât cumpărător, cât și vânzător, mă
sint îndemnat a întemeia o astfel de întreprindere, care scutește onor. public de împrejurările supărătoare de cumpărare și vânzare.

Ca scop exclusiv al întreprinderii mele 'mi-am fixat a scuti onor. public de scrutările lungi, zădărnice, cum și de spezele nepro-
porționat de mari, cari s'au ivit până acum în fiecare caz în jurul afacerilor de vânzare și cumpărare. Am întemeiat o astfel de întreprin-
dere, a cărei cerc de activitate este să pot ținea în evidență atât pe cumpărători, cât și pe aceia cari intenționează a vinde și prin aceasta
— foarte natural — prin mijlocirea întreprinderii mele să isprăvește în timpul cel mai scurt ori-ce vânzare și cumpărare, ne eliberăm de
spezele cele mari și de neplăcerile pipăinii îndelungate; pe calea aceasta atât partida ce cumpără, cât și ceea-ce vinde are favoruri materiale.

„Agentura Unio și întreprinderea comercială”,

cu conlucrarea secției sale aranjate separat spre acest scop,
pentru plata moderată mijlocește cumpărarea și vânzarea a
tot felul de imobile, moșii, case, păduri și altor proprietăți;
tranșarea afacerilor de cumpărare-vânzare se face așa, că prenotându-se catalogul ținut sistematic în evidență al proprietarilor ce voiesc să
vândă, cum și a celor-ce vreau a cumpăra, cu dorința circumscrișă punctual a fiecărui interesat, pe cale foarte scurtă îmi va succeda a face
posibilă atingerea a lor doi domni, a căror dorințe prenotate la mine sunt deplin identice.

Întru-cât întreprinderea mea afară de vânzarea-cumpărarea imobilelor înșirate mai sus, va mijloci și vânzarea-cumpărarea de produse,
poame, cum și animale de casă: acei proprietari cari voiesc să-și vândă numai produsele sau animalele de casă, pot intra cu mine în legă-
tură de afaceri; în aceste cazuri tranșez pe lângă o plată foarte moderată, ori-ce afacere încredințată mie. Mijlocesc și esarvândarea de moșii,
fabrice, mori, mine etc. — Pentru proprietari de case și moșii mijlocesc împrumuturi cu amortizație foarte favorabile, cum și întrevin cu
resultat sigur cu privire la conoertirea datoriilor vechi, scumpe, intabulate deja pe moșia împovărată, cu împrumuturi nouă, mai ieftine Țin
în evidență în număr mare catalogul celor interesați pentru vânzare-cumpărare de negestorii, fabrici, mori etc. Câștig împrumuturi bănești
ieftine pentru a ajuta la cumpărarea de mașini economice sau ori-ce alte unelte. Recomand spre cumpărare mașini economice de fabricația
cea mai bună, cum și fabricațiile celor mai buni fabricanți în articlii tehnici, curele pentru mașini și uleiuri; mijlocesc schimbarea mașinilor vechi.

Mijlocesc pe lângă condițiile cele mai favorabile cu bani gata sau pe plată în rate cumpărarea de casse de bani, automobile,
biciclete cu motor și simple, mașini de cusut și de scris, mobile, instrumente musicale, icoane, arme de vânat, cum și bijuterii; iau
asupra mea și aranjarea de biblioteci de casă, pe plată în rate. Primesc angajamentul pentru ori-ce articlii de lipsă pentru proprietari sau
neguțatori neamintit aci și satisfac punctual în timpul cel mai scurt ori-cărei dorințe a prea onoraților clienți. Dau ajutor, pe lângă apărarea
necondiționată a intereselor partidei, la încheierea de afaceri de asigurare de viață, foc, nenorociri, cu un cuvânt la ori-ce asigurări. Mă
angajez pentru întrevinerea consilierului meu juridic (advocat) la procesele sau învoirile, ce se pot naște la asigurări sau în ori-ce ram de
cumpărare-vânzare, pe lângă asigurarea posibilă de rezultat. La întrebări de ori-ce soi servesc bucuroși și punctual cu deslușiri detaiate
care se face fără nici o plată.

285 3-5

AGENTURA UNIO ȘI ÎNTREPRINDERE COMERCIALĂ ÎN BRAȘOV, STRADA PORȚII Nr. 16.

Agentura Unio și întreprindere comercială în Brașov, str. Porții nr. 16.

Agentura Unio și întreprindere comercială în Brașov, str. Porții nr. 16.

Agentura Unio și întreprindere comercială aplică agenți locali în toate comunele.

Pentru tipar responsabil Henric Maltzer

Cărușia de imprimat E. T. Glettman, Dresda — Budapesta.